

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΑ΄

Δευτέρα 4 Μαΐου 2020 (βράδυ)

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 12179, 12181, 12182, 12183, 12185, 12186, 12193

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) προς τον Υπουργό Οικονομικών:

i. με θέμα «Μέτρα για την στήριξη της μεσαίας τάξης», σελ. 12179

ii. με θέμα: «Άρση προστασίας κύριας κατοικίας και έκπτωση οφειλετών από το προστατευτικό της πλαίσιο», σελ. 12183

iii. με θέμα: «Η προστασία της πρώτης κατοικίας είναι ζήτημα των τραπεζών και θεσμών;», σελ. 12185

β) προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Η επαναλειτουργία των δικαστηρίων, υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων δίχως κανένα

μέτρο προστασίας αφήνει έκθετη μεγάλη μερίδα συμπολιτών μας», σελ. 12188

γ) προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Ζωτική η ανάγκη ύπαρξης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου στήριξης και επανεκκίνησης του τουρισμού», σελ. 12191

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΒΙΤΣΑΣ Δ., σελ. 12179 - 12195

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 12179, 12181, 12182, 12186, 12193, 12194

ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 12183

ΜΑΡΚΟΥ Κ. , σελ. 12179, 12185

ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. , σελ. 12181, 12182

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 12179, 12181, 12182

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 12188, 12189, 12190

ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 12192, 12193, 12194

ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 12185, 12186, 12187

ΜΑΡΚΟΥ Κ. , σελ. 12183, 12184

ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. , σελ. 12180, 12181, 12182, 12183, 12184, 12185, 12186, 12187

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 12179, 12180, 12181, 12182, 12184

ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 12189, 12190

ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ Γ. , σελ. 12191, 12193

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΑ'

Δευτέρα 4 Μαΐου 2020 (βράδυ)

Αθήνα, σήμερα στις 4 Μαΐου 2020, ημέρα Δευτέρα και ώρα 21.28' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΒΙΤΣΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Δεν ξέρω αν έχουν ξανασυζητηθεί στο Κοινοβούλιο επίκαιρες ερωτήσεις τέτοια ώρα, αλλά δεν πειράζει. Νομοσχέδιο έχει συζητηθεί και όλο το βράδυ. Δεν είναι εκεί το θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα τα εξής:

«Με την παρούσα σας ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τη Δευτέρα 4 Μαΐου 2020 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Οι υπ' αριθμ. 632/24-4-2020, 638/27-4-2020 και 642/27-4-2020 επίκαιρες ερωτήσεις θα συζητηθούν από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χρήστο Σταϊκούρα.

Η υπ' αριθμ. 643/27-4-2020 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα.

Και η υπ' αριθμ. 635/26-4-2020 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υπουργό Τουρισμού κ. Θεοχάρη (Χάρη) Θεοχάρη.»

Άρα, πριν ξεκινήσουμε τη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων, θέλω να κάνω μια ερώτηση στον κ. Μάρκου και τον κ. Κατρίνη. Και οι δυο ερωτήσεις έχουν να κάνουν με την προστασία της κύριας κατοικίας. Θέλετε να τις συζητήσουμε μαζί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Όχι.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Όχι. Άρα θα συζητηθούν ξεχωριστά.

Οπότε ξεκινάμε τη συζήτηση.

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 638/27-4-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ευκλείδη Τσακαλώτου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα «Μέτρα για τη στήριξη της μεσαίας τάξης».

Κύριε Τσακαλώτο, έχετε το λόγο για δύο λεπτά. Είναι από δύο και τρία λεπτά οι πρωτολογίες και από τρία οι δευτερολογίες.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Με κάποια ανοχή, αφού περιμένουμε τόσες ώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Και για εσάς και για τον κύριο Υπουργό.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα το πρωί πήρα την απόφαση ότι ίσως υπάρχει θεός. Διότι ξύπνησα και με τον δεύτερο καφέ μου είδα εκπομπή στην ΕΡΤ όπου ήταν σε μια απευθείας ανταπόκριση μια κυρία που έχει ένα μαγαζί, νομίζω με χαρτιά και βιβλία και εξηγούσε με έντονο, αλλά πολύ ευγενικό τρόπο, γιατί είναι σε δύσκολη θέση, γιατί δεν τη βοηθάει η αναστολή πληρωμών, γιατί δεν τη βοηθάει το 40% του ενοικίου.

Και ρώτησε αυτή η κυρία: «Μα, περιμένει ο Υπουργός ότι θα έχω ένα θαύμα τζιρού, ένα σουπερ τζιρό, που θα μπορώ να πληρώσω αυτά που έχουν ανασταλεί;». Αυτή είναι η ερώτηση και μπράβο στην ΕΡΤ που έκανε αυτή την ερώτηση. Και λέω μπράβο στην ΕΡΤ, γιατί εγώ κάνω κριτική.

Βέβαια πρέπει να σας πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η δημοσιογράφος, καθώς έλεγε και έλεγε η κυρία, είχε το ύφος «ωχ, Παναγία μου, σε λίγο θα καταντήσω σαν την Όλγα Τρέμη». Μπράβο στην ΕΡΤ που το έδειξε αυτό.

Κύριε Σταϊκούρα, σας έχω δώσει τα στοιχεία για το τι έγινε στη μεσαία τάξη στην εποχή πριν της δικής μας κυβέρνησης. Και δεν χρειάζονται στοιχεία. Όταν ξέρετε μόνο ότι 25% έπεσε το ΑΕΠ, είναι δυνατόν να πιστεύετε ότι η καταστροφή των μεσαίων τάξεων έγινε επί εποχής ΣΥΡΙΖΑ και όχι επί δικής σας εποχής; Είναι δυνατόν να το πιστεύετε ως οικονομολόγος, όταν έγινε αυτή η καταστροφή του 25%; Εμείς είχαμε μια μικρή ανάπτυξη. Βεβαίως, ήταν ζορισμένα τα μεσαία στρώματα. Βεβαίως, θέλαμε να κάνουμε κάτι παραπάνω, αλλά ήταν δύσκολο. Κάναμε τα πρώτα μέτρα και λέτε ότι εμείς καταστρέψαμε; Και αυτό ήταν το βασικό σας αφήγημα, για τη μεσαία τάξη.

Και τώρα τι έχετε να πείτε σ' αυτή την κυρία το πρωί; Τι έχετε να πείτε στους γιατρούς, τους μηχανικούς που τους κοροϊδέψατε με το voucher, που τους ξετελείσατε -θα έλεγα εγώ- με το voucher; Τι έχετε να πείτε στους αυτοαπασχολούμενους; Τι έχετε να πείτε σε άλλους μικροεπιχειρηματίες; Τώρα ξέρουμε και ουσιαστικά έχετε ομολογήσει, ασχέτως που θέλετε να μηρδέψετε πώς μετριέται το δημοσιονομικό έλλειμμα. Η καθαρή δημοσιονομική παρέμβασή σας είναι έξι δισεκατομμύρια. Άλλο τι λέτε στην Ελλάδα, τα δεκατέσσερα, άλλο τι λέτε στο εξωτερικό, τα εννιά, αν βγάλουμε πέρα τα δάνεια, τις αναστολές κ.λπ..

Και τι προσπαθείτε να πείτε; Μπείτε λίγο στη θέση αυτής της κυρίας. Μπείτε στη θέση του αυτοαπασχολούμενου. Μπείτε στη θέση όλων αυτών που θα βγουν από την κρίση με χρέη και πληρωμές και είναι σε απόγνωση.

Και μια τελευταία κουβέντα, κύριε Πρόεδρε. Πείτε και σε αυτούς που θέλουν να μπουν στη μεσαία τάξη, τους χιλιάδες ανθρώπους με εποχική δουλειά που δουλεύουν έξι μήνες τον χρόνο, βγάζουν έντεκα χιλιάδες περίπου -απ' το κεφάλι μου το

βγάζω-, που κι αυτό κατά μέσο όρο είναι οκτακόσια, και έχουν τώρα έξι μήνες που δεν δουλεύουν και δεν θα δουλέψουν και δεν θα έχουν αύριο μέρα, τι θα κάνουν ακριβώς.

Σε αυτούς μπορείτε να μιλήσετε και να πείτε τι σχέδιο έχετε για τη μεσαία τάξη; Και μη μας μπερδεύετε με στοιχεία, όπου ανακατεύετε πορτοκάλια με μήλα και έρχεστε εδώ στη Βουλή και λέτε ότι αριθμούς κατεβαίνουν στο κεφάλι σας.

Χρειάζεται μια σοβαρότητα. Κι αν δεν μπορείτε να απαντήσετε σε εμένα, απαντήστε στην κυρία, σε αυτή που σας είπε το πρωί «Τι περιμένετε; Έναν σούπερ τζίρο για να πληρώσουμε τις αναστολές και αυτά που μας έχουν πάει πίσω και λέτε ότι αυτό είναι δημοσιονομική παρέμβαση;».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας. Τρία λεπτά είναι κανονικά, αλλά θα πάει κατ' αναλογία. Έχετε χρόνο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Τσακαλώτο, επειδή εμένα δεν με χαρακτηρίζει ελιτισμός, αυτό το κομμάτι της κοινωνίας το κοιτάω στα μάτια και συνομιλώ μαζί τους. Και θέλω να σας πω πως αν έχετε δει τις μετρήσεις κοινής γνώμης, μάλλον κάτι καλό γίνεται στην οικονομική πολιτική μέσα στην κρίση.

Όμως, επειδή εμένα μου αρέσει να μιλάω με στοιχεία κι όχι με δημοσκοπήσεις, θα επικεντρωθώ σε αυτό και θα σας πω ότι εμείς από την πρώτη στιγμή σχεδιάσαμε κι εφαρμόζουμε οικονομικές πολιτικές χωρίς ταξικούς αποκλεισμούς -διαφέρουμε- με ιδιαίτερη έμφαση όμως εμείς στα χαμηλότερα και τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα, προκειμένου να μειωθούν οι κοινωνικές ανισότητες.

Κι επειδή θέλω να απαντήσω στον πυρήνα του ερωτήματος σας, το θέμα της μεσαίας τάξης, όπως ξέρετε πολύ καλά, εγώ το άνοιξα στη Βουλή, γιατί πρέπει να αρχίσουμε να συζητάμε επί της ουσίας κι όχι να αερολογούμε. Και πράγματι, ο ορισμός που έχει δοθεί είναι ο ορισμός του ΟΟΣΑ, αλλά όπως είπα σε αυτή εδώ την Αίθουσα δεν αποδέχομαι ούτε το Υπουργείο αλλά ούτε εγώ ως Υπουργός Οικονομικών αυτόν τον ορισμό, όπως κι εσείς, όπως βλέπω στην ερώτησή σας.

Σε κάθε περίπτωση κι έχοντας επίγνωση της έννοιας της μεσαίας τάξης, η οποία διαφέρει σημαντικά από την έννοια του μέσου εισοδήματος, καθώς η πρώτη -ορθώς το επισημαίνετε- διαμορφώνεται κι από άλλους περιουσιακούς και κοινωνικούς παράγοντες, αξιολογούμε τα διαθέσιμα στοιχεία και προχωράμε κάθε φορά ανάλογα στη χάραξη πολιτικής, όπως γίνεται παγκοσμίως.

Εσείς, ενώ επικαλείστε τη δική σας περίοδο, στην ερώτηση δεν πάτε εκεί. Άρα, εγώ θα μιλήσω στη δευτερολογία μου για το σή-μερα, αλλά άρα μου επιτρέψετε να μιλήσω με στοιχεία για το 2015-2018. Το 52% των φορολογικών δηλώσεων του 2018 είχε οικογενειακό εισόδημα δηλωθέν κάτω των 8.000 ευρώ και το 83% κάτω των 20.000 ευρώ. Αυτή είναι η αλήθεια με τα επίσημα στοιχεία.

Οι μηδενικές δηλώσεις -τι άλλο δείγμα να έχει κανένας της κατάρρευσης των χαμηλών και των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων;- αυξήθηκαν το 2017 σε σχέση με το 2014 κατά 14%. Οι φορολογούμενοι με εισόδημα 20.000 ευρώ έως 70.000 ευρώ παρουσίασαν πτώση κατά 12%. Το δηλωθέν συνολικό εισόδημα συρρικνώθηκε το 2017 σε σχέση με το 2014 σε αυτούς που έχουν εισόδημα από 20.000 ευρώ μέχρι 70.000 ευρώ κατά 1,8 δι-σεκατομμύρια ευρώ. Έχασε η μεσαία τάξη 2 δισεκατομμύρια ευρώ. Και ταυτόχρονα αυξήθηκε τι; Το ποσό αυτών που είναι στα χαμηλά εισοδήματα, από 1.000 μέχρι 20.000 ευρώ αυξήθηκε κατά 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Να μιλήσουμε για την κυρία που έχει το μαγαζί που είπατε; Την περίοδο 2015-2017 της επιβάλατε φόρο από 200 μέχρι 830 ευρώ κι επίσης, μεταξύ 2015-2018 η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρουσίασε τη μικρότερη κατά κεφαλήν αύξηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος. Σε σύγκριση δε με την Ευρώπη, ήμασταν στο 72% του μέσου ευρωπαϊκού όρου το 2014 και το 2018 ήμασταν στο 69%. Άρα, η ψαλίδα άνοιξε.

Αυτά τα στοιχεία μαζί με την περικοπή του ΕΚΑΣ, μαζί με τη μείωση του αφορολόγητου ορίου, μαζί με την επιβολή και την

αύξηση εισφορών υπέρ υγείας σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, μαζί με την επιβολή είκοσι εννέα νέων φόρων, αποδεικνύουν περίτρανα τι έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση για τη μεσαία τάξη.

Πάμε τώρα να δούμε τι κάναμε εμείς σε τίτλους, πριν φτάσω στην υγειονομική κρίση. Μειώσαμε τον ΕΝΦΙΑ πράγματι για όλους τους πολίτες. Είπαμε ότι δεν έχουμε ταξικό πρόσημο. Επιλέξαμε όμως η μείωση στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα να παραμείνει υψηλότερη. Μειώσαμε τον εισαγωγικό φορολογικό συντελεστή του φόρου εισοδήματος για τα φυσικά πρό-σωπα, δηλαδή για τα χαμηλότερα στρώματα από το 22% στο 9%.

Συγκεκριμένα, συνεπώς, το άθροισμα της μείωσης του ΕΝΦΙΑ και της μείωσης του εισαγωγικού φορολογικού συντελεστή για τα φυσικά πρόσωπα αναμένεται να έχει μια μείωση της φορολο-γικής επιβάρυνσης για τα χαμηλά εισοδήματα κατά 23%, για τη μεσαία τάξη κατά 16% και για τα υψηλότερα εισοδήματα κατά 7%.

Μειώσαμε τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων από το 28% στο 24%. Αυτό περιλαμβάνει όλες τις επιχειρήσεις, μικρές, μεσαίες και μεγάλες. Και ψηφίσαμε ένα φορολογικό νομοσχέδιο που υποβοηθά την οικονομική δραστηριότητα του παραγωγικού σκέλους της κοινωνίας στο οποίο ανήκει και η μεσαία τάξη.

Πράγματι θα θέλαμε να κάνουμε περισσότερα. Θα θέλαμε να έχουμε περισσότερο δημοσιονομικό χώρο, να κάνουμε εμπρο-σθοβαρές και άλλες πολιτικές. Και ήμασταν έτοιμοι να τις κά-νουμε μέχρι να έρθει αυτή η μεγάλη υγειονομική κρίση που ακόμα δεν ξέρουμε την έκταση και το βάθος της.

Ακόμα όμως και με αυτή την κρίση, η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή έδρασε με προνοητικότητα, μεθοδικότητα, κοινω-νική δικαιοσύνη -θα το επαναλαμβάνω σε κάθε τοποθέτησή μου-, μεριμνώντας για όλους τους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας και τους εργαζομένους της. Μέσω των οριζόντιων μέ-τρων που λάβαμε, επωφελήθηκαν περισσότερο όμως, τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα.

Στη δευτερολογία μου θα είμαι πολύ συγκεκριμένος για τα δυο ερωτήματα που έχουν τεθεί ως δεύτερη ενότητα, τι κάνουμε για την κυρία που είπατε και τι προτείνετε εσείς να κάνουμε για την κυρία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Δεν ξέρω αν η δικαιοσύνη που επιδείξατε ήταν πιο δίκαιη για τους μηχανικούς και τους αρχιτέ-κτονες ή για τους ιδιοκτήτες που έχουν τα ΚΕΚ. Εσείς θα μας το πείτε αυτό. Αυτή ήταν η δικαιοσύνη σας.

Όμως, δεν ξέρω ακόμα πώς ένας οικονομολόγος μπορεί να ισχυρίζεται σε ένα πανεπιστήμιο και πραγματικά να πει μπροστά σε ένα σεμινάριο φοιτητών «κοιτάξτε, είχαμε μια οικονομία που για τέσσερα χρόνια έπεσε στο 26% του ΑΕΠ, μετά είχαμε μια οι-κονομία που αυξήθηκε 2-3% και η καταστροφή των μεσαίων τά-ξεων έγινε στη δεύτερη περίπτωση». Θέλει πάρα πολλή δουλειά. Αν το κάνετε αυτό θα έχετε και μια δημοσίευση στο «AMERICAN ECONOMIC REVIEW» που είναι ίσως το περιοδικό με το μεγαλύ-τερο κύρος στον δικό μας κλάδο.

Διότι αυτό μας είπατε. Έρχεστε εδώ ως οικονομολόγος και λέτε «Δεν πειράζει στα τέσσερα χρόνια που έπεσε 25%. Μια χαρά ήταν αυτή η κυρία. Αυτή η κυρία καταστράφηκε επί ΣΥ-ΡΙΖΑ».

Και δεν μας είπατε τίποτα για το μέγεθος της παρέμβασης. Διότι για τη δικαιοσύνη δεν το συζητάμε. Σχετικά με τη δικαιο-σύνη δεν χρειάζεται να κάνω επιχειρηματολογία για το ποιους θέλετε να βοηθήσετε. Ούτε μου απαντήσατε γι' αυτά τα χιλιάδες παιδιά ηλικίας είκοσι με τριάντα δύο που τους κόβετε για πάντα τη μεσαία τάξη, που τώρα αρχίζει η σεζόν που θα δούλευαν κι έχουν φάει όλα τα λεφτά που μάζεψαν το προηγούμενο καλο-καίρι. Διότι η δικαιοσύνη θέλει να κάνεις κάτι και γι' αυτούς.

Δεν μας είπατε, είναι 6 δισεκατομμύρια το καθαρό δημοσιονο-μικό κομμάτι της παρέμβασής σας, αν ξεχάσουμε δάνεια, αναστολές κι όλα αυτά; Και φτάνει αυτό; Θεωρείτε δηλαδή αν συγκρίνετε με τις όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες τη καθαρή...

.. Και μην μου αρχίσετε τώρα αυτά που γράφετε στα post σας, ότι έτσι μετράει η Ευρώπη. Μιλάω ως οικονομολόγος. Πόσο είναι η καθαρή δημοσιονομική παρέμβαση που δεν συμπεριλαμβάνει ούτε αναστολές ούτε δάνεια; Πόσο είναι, που λέτε ότι είναι 9 δισεκατομμύρια; Όταν είστε στο εξωτερικό, λέτε 14 δισεκατομμύρια και οι εσείς και ο Πρωθυπουργός και είναι 6 δισεκατομμύρια.

Θεωρείτε δηλαδή ότι αυτή η κυρία και όλες αυτές οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι με τα 500 ευρώ θα μπουν στην αγορά τώρα και θα ξεοδεύουν; Θα κάνουν επενδύσεις;

Δεν έχετε καταλάβει ούτε την οικονομική λογική του να παίρνεις μπροστά τα μέτρα. Διότι δεν μου έχετε απαντήσει. Σας έχω δώσει τόσες ευκαιρίες να μου εξηγήσετε γιατί θεωρείτε λάθος να κάνεις περισσότερα στην αρχή για να μην πέσει η ύφεση. Είναι καιρός για τη μεσαία τάξη στην οποία υποσχεθήκατε τόσα και τόσα, που τους κοροϊδύσατε, να τους πείτε ποιο σχέδιο έχετε. Πώς θα μπουν στην ανάκαμψη;

Περιμένω να ακούσω, γιατί στην πρωτομιλία σας δεν είπατε απολύτως τίποτα. Στην αρχή, για τα πρώτα τριάντα πέντε λεπτά νόμιζα ότι έκαναν λάθος οι συνεργάτες σας και σας έδωσαν την τεκμηρίωση του προϋπολογισμού, πριν από τόσους μήνες, γιατί γι' αυτό μιλήσατε. Μιλήσατε σαν να είχατε μπροστά σας την τεκμηρίωση για τον προϋπολογισμό. Έχει περάσει ο καιρός τώρα. Τώρα έχετε ευθύνη για τα μεσαία στρώματα, γι' αυτούς στους οποίους υποσχεθήκατε τόσα κι έχετε κάνει τόσο λίγα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ κατ' αρχάς απαντώ στο ερώτημά σας. Αν δεν θυμάστε τι έχετε ρωτήσει, δεν φταίω εγώ. Εσείς μου κάνετε αναδρομή στο παρελθόν. Εσείς αναφέρεστε σε ορισμούς της μεσαίας τάξης και το τι έγινε το 2014 και το 2018. Άρα, απάντησα στο πρώτο σκέλος.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Λάθος απαντήσατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Δεύτερον...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Όχι ως οικονομολόγος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Δεύτερον, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι την αξία του κάθε οικονομολόγου την κρίνουν οι ετεροαναφορές. Ψάξτε τες.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ήταν 26%. Αυτό δεν έχετε αναλύσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Στον ακαδημαϊκό χώρο υπάρχουν ετεροαναφορές. Άμα θέλετε, μπειτε και ψάξε και κάνετε σύγκριση.

Τρίτη παρατήρηση. Πρώτη φορά έχω δει πρώην Υπουργό Οικονομικών να μιλάει για τη μεσαία τάξη που είναι ο μοναδικός μνημονιακός Υπουργός Οικονομικών που έχει περικύψει το αφορολόγητο. Μιλάτε για τη μεσαία τάξη και είστε ο μοναδικός Υπουργός Οικονομικών στα χρόνια του μνημονίου που κόψατε το αφορολόγητο κι ευτυχώς δεν το κόψατε και δεύτερη φορά. Και μιλάτε εσείς για τη μεσαία τάξη!

Τρίτη απάντηση. Η απάντηση της μεσαίας τάξης στον ελιτισμό, κύριε Τσακαλώτο, είναι η μετριοπάθεια. Η απάντηση της υπευθυνότητας απέναντι στην ανευθυνότητα είναι τα επιχειρήματα και η απάντηση της σοβαρότητας απέναντι στα ανούσια ευφυολογήματα είναι η τεκμηρίωση.

Προσωπικά, συνεπώς, θα συνεχίσω να εκφράζομαι εντός του Κοινοβουλίου με μετριοπάθεια, καταθέτοντας τεκμηριωμένα επιχειρήματα, χωρίς τάσεις επιβολής, εξάρσης προσβόλων και ατεκμηρίωτου επιστημονικού και πολιτικού ελιτισμού.

Αντιλαμβάνομαι -και σας το έχω πει κιόλας- την ιδεολογική σύγχυση και την πολιτική τρικυμία σας. Εμείς όμως θα συνεχίσουμε με υπευθυνότητα και σοβαρότητα, με αίσθημα δικαίου και αλληλεγγύης, χωρίς έπαρση, για να βγάλουμε τη χώρα από την κρίση.

Τι κάνουμε συνεπώς; Δέκα πράγματα, που θα έπρεπε να τα ξέρετε, αν είχατε ψάξει τα στοιχεία της ΑΑΔΕ και αν επικοινωνούσατε ποτέ με την ΑΑΔΕ.

Πρώτον, χορηγήσαμε έκτακτη οικονομική ενίσχυση των 800 ευρώ σε μισθωτούς. Δόθηκαν 800 ευρώ σε όλους τους μισθω-

τούς, σε όλους το ίδιο ποσό, στηρίζοντας έτσι, ποιους; Κυρίως τους ασθενέστερους. Οι ασθενέστεροι είναι πιο ευνοημένοι. Άρα, κάνουμε ακριβώς το αντίθετο από αυτό που εισηγήστε εσείς και παράλληλα καλύψαμε πλήρως τις ασφαλιστικές εισφορές τους επί του ονομαστικού μισθού.

Αν συνυπολογιστεί συνεπώς ότι σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του ΕΦΚΑ, ο μέσος μικτός μισθός των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα πλήρους και μερικής απασχόλησης υπολείπεται σημαντικά των 1.000 ευρώ, τότε γίνεται αντιληπτό ότι η στήριξη που εμείς δώσαμε είναι ακόμα σημαντικότερη για τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδήματα, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις τα 800 ευρώ υπερκαλύπτουν, καλύπτουν ή καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό τους μισθούς τους. Άρα, πολλοί μισθωτοί, κυρίως μερικής απασχόλησης, πήραν υψηλότερες απολαβές και όλοι πήραν το ίδιο. Αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό αυτής της Κυβέρνησης σε αντιδιαστολή με τη δική σας.

Δεύτερον, παρείχαμε έκτακτη οικονομική ενίσχυση 800 ευρώ σε ελεύθερους επαγγελματίες και 600 ευρώ για έναν μήνα σε επιστήμονες, η οποία καλύπτει -επίσης αν ψάχνατε τα στοιχεία, θα το βρίσκατε- σε μεγάλο βαθμό το μέσο εισόδημα που αυτοί δήλωναν. Αν δείτε τις δηλώσεις, θα καταλάβετε ότι εν πολλοίς υπερκαλύπτουν τη συντριπτική πλειοψηφία αυτών. Δείτε τα στοιχεία της ΑΑΔΕ. Κάντε, αν θέλετε, ερώτηση στην ΑΑΔΕ για να δούμε εάν τα 600 και τα 800 υπερκαλύπτουν αρκετούς.

Η ενίσχυση και τα υπόλοιπα μέτρα στήριξης που θεσπίστηκαν οδηγούν σε συνολική ωφέλεια που είναι μεγαλύτερη του 1/12ενός που εσείς προτείνατε. Προτείνατε το ένα 1/12. Ψάξτε τα στοιχεία και θα δείτε ότι τα 600 και τα 800 ευρώ για ελεύθερους επαγγελματίες και κάποιους επιστήμονες είναι μεγαλύτερο ποσό. Άρα, προσοχή!

Τρίτον, καταβάλαμε δώρο Πάσχα σε εκατόν δέκα τέσσερις χιλιάδες συμπατριώτες μας στον χώρο της υγείας και της πολιτικής προστασίας, που όπως ξέρετε, εκεί δεν είναι μόνο γιατροί, είναι και νοσηλευτές, είναι και εργαζόμενοι στο ΕΚΑΒ, είναι και πολλοί άλλοι συμπατριώτες μας με χαμηλά εισοδήματα. Άρα, αυτή η Κυβέρνηση έδωσε ιδιαίτερη σημασία στα χαμηλά εισοδήματα, όταν κάποιοι άλλοι έκοβαν το αφορολόγητο.

Τέταρτον, δώσαμε τη δυνατότητα αναστολής πληρωμών, βεβαιωμένων οφειλών, φορολογικών και ασφαλιστικών, για το σύνολο των μέχρι σήμερα πληττόμενων επιχειρήσεων και επαγγελματιών και επιταχύνουμε την επιστροφή φόρου ΦΠΑ και εισοδήματος έως 30.000 για κάθε φορολογούμενο. Να, μια ακόμα βοήθεια ρευστότητας στις μικρές επιχειρήσεις.

Πέμπτον, διασφάλισαμε, σε συνεννόηση με τις τράπεζες, τη δυνατότητα αναστολής καταβολής των χρεολυσίων για δανειακές υποχρεώσεις αυτών των πολιτών, της μεσαίας τάξης με ταξί άλλων, έως το τέλος Σεπτεμβρίου...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Αυτή είναι απάντηση στην κυρία; Αυτό δεν τη βοηθάει. Η κυρία είπε ότι αυτό δεν θα τη βοηθήσει γιατί δεν έχει σούπερ τζίρο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ήδη έχω απαντήσει. Δεν σας έχω διακόψει...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ναι, αλλά δεν απαντάτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εγώ δεν διακόπτω κανέναν, αλλά κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ αν γίνεται...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Μιλάτε ήδη τρεις φορές παραπάνω από εμένα, αλλά δεν απαντάτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Έχω απαντήσει ήδη...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Πώς έχετε απαντήσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ωραία, αλλά δεν μπορεί να γίνει έτσι συζήτηση.

Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ να επιταχύνετε...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Θα χρειαστώ τρία λεπτά ακόμα για να ολοκληρώσω το τελευταίο σκέλος.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Άμα έχει τρία λεπτά, θα έχω κι εγώ άλλα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Μισό λεπτό, κύριε Τσακαλώτο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Εγώ ξέρω

ότι στο ελληνικό Κοινοβούλιο, δεκατρία χρόνια που είμαι εδώ σέβομαι τον Πρόεδρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κι εμένα με σέβεται πλήρως ο κ. Τσακαλώτος, μην έχετε καμμία αμφιβολία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Αφήστε με να ολοκληρώσω όμως. Με έχει διακόψει τρεις φορές.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Στο πέμπτο σημείο σας διέκοψα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εγώ σας αφήνω να ολοκληρώσετε, αλλά σας παρακαλώ επειδή είπατε για δέκα σημεία και φαντάζομαι ότι έχετε δέκα σημεία και έχετε πει πέντε...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Έχω και τρεις απαντήσεις για το τελευταίο σκέλος. Είναι πολύ σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εγώ θα σας δώσω άλλο ένα λεπτό για να ολοκληρώσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ούτως ή άλλως ήδη ενάμισι λεπτά μιλάει ο κ. Τσακαλώτος πάνω σε μένα. Θα ήθελα τον χρόνο μου για να απαντήσω...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Δεν έχεις δέκα φορές παραπάνω χρόνο!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Πρώτα από όλα σας σέβομαι και μιλάω στον πληθυντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Αφήστε εμένα να κρατήσω τη διαδικασία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Τον ενικό εκτός Αιθούσης...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Δεν απαντάτε στην κυρία. Γιατί αυτό που είπε η κυρία είναι ότι δεν τη βοηθάει αυτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Θα απαντήσω και ξέρετε εγώ απαντάω στην κοινωνία γιατί δεν έχω ελιτισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ωραία, είναι όμως μία συζήτηση...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ελιτισμός είναι να μιλάς πέντε φορές παραπάνω από τον άλλο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Να ολοκληρώσω;

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ρωτάω τον Πρόεδρο, έχει δέκα φορές παραπάνω χρόνο από εμένα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Να προχωρήσετε και να απευθύνεστε και οι δύο στο Προεδρείο.

Σας παρακαλώ, κύριε Σταϊκούρα, συνεχίστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Παρατείνουμε το υφιστάμενο...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: (δεν ακούστηκε)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ηρεμήστε...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ήρεμος είμαι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Παρατείνουμε τον υφιστάμενο νόμο προστασίας πρώτης κατοικίας -και θα επανέλθω μετά- και δρομολογούμε ένα νέο πρόγραμμα υποστήριξης δανειοληπτών, και της κυρίας αν είναι για την πρώτη κατοικία.

Υλοποιούμε έργα τόνωσης της επιχειρηματικότητας με την επιστρεπτέα προκαταβολή. Την άλλη βδομάδα ενενήντα χιλιάδες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και η κυρία, αν έχει υποβάλει, θα πάρουν από 2.000, 4.000, 8.000, 15.000 ευρώ, ανάλογα με το μέγεθός τους και αυτή είναι η μεσαία τάξη.

Θεσπίσαμε έκπτωση 40% στο ενοίκιο που μπορεί να πληρώνει η κυρία. Απαγορεύσαμε τις απολύσεις στη διάρκεια της κρίσης και δρομολογήσαμε έκτακτη ενίσχυση σε εξήντα τρεις χιλιάδες εννιάκοντα νοικοκυριά, που λαμβάνουν ήδη το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.

Άρα, το κράτος εμπροσθοβαρώς ανέλαβε στα πλαίσια των ταμειακών δυνατοτήτων που έχει, να βοηθήσει το σύνολο της οικονομίας, όπως είχε καθήκον από την αρχή της κρίσης. Τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδήματα, οι πολύ μικρές οι μεσαίες επιχειρήσεις βρίσκονται στον πυρήνα των ωφελούμενων από αυτή την οικονομική πολιτική.

Θα μου επιτρέψετε όμως, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ στο τελευταίο σκέλος της ερώτησης που αφορά την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, γιατί με ρωτάτε.

Επανάληψη του προγράμματος της Θεσσαλονίκης. Τρεις επισημάνσεις με τα αντίστοιχα πρακτικά. Πρώτον, το δημοσιονομικό κόστος...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ποια είναι η αναλογία αυτού που ρωτάει και αυτού που απαντάει;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Είναι το τελευταίο σας ερώτημα. Είναι το ερώτημά σας, αν δεν θυμάστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ναι, αλλά κάποτε πρέπει να τελειώσετε...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Να πω κι άλλα ερωτήματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Τσακαλώτο, αφήστε εμένα.

Ολοκληρώστε, κύριε Σταϊκούρα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Το δημοσιονομικό κόστος των μέτρων του ΣΥΡΙΖΑ είναι 114 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό το κόστος, μαζί με τις αναστολές τις οποίες προσπερνάτε, είναι άλλα 12 εκατομμύρια, τουλάχιστον τους επόμενους δύο μήνες.

Τις αναστολές που λέτε και τις προσπερνάτε, ποιος θα τις πληρώσει; Όταν ο άλλος δεν πληρώνει φόρο, πώς θα πληρωθεί η σύνταξη τον Απρίλιο; Πρέπει κάποιος να βάλει το χέρι στην τσέπη και έρχονται τα ταμειακά διαθέσιμα να βάλουν το χέρι. Άρα το κόστος των μέτρων θα είναι 26 δισεκατομμύρια ευρώ. Με 26 δισεκατομμύρια ευρώ μας πάτε κατευθείαν στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και κατευθείαν στα μνημόνια. Εμείς αυτό θα το αποφύγουμε.

Δεύτερον, το πόσο ολοκληρωμένο είναι το σχέδιό μας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Αν έχει και δεύτερο και τρίτο...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ολοκληρώνω.

Δεύτερον, το πόσο πλήρες είναι το σχέδιό σας φαίνεται από τις δηλώσεις του κ. Τσίπρα μετά την αναγγελία του προγράμματός σας και εδώ μέσα και εκτός.

Καταθέτω στα Πρακτικά καινούργιες προτάσεις μετά με καινούργιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Με συγχωρείτε, κύριε Σταϊκούρα, θα παρέμβω τώρα. Δεν φαντάζομαι ο κ. Τσακαλώτος να σας ρώτησε ποια είναι η γνώμη σας για το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ. Σας ρώτησε τέτοιο πράγμα;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ναι, βεβαίως! Να το στην ερώτηση. Είμαι ακριβής στην ερώτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ναι, όμως, στην πρωτολογία δεν απαντήσατε καθόλου στην ερώτηση και στη δευτερολογία...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Όχι επιτρέψτε μου, κάνετε λάθος. Έχει και στην πρωτολογία. Λέει για το παρελθόν. Έχω απαντήσει ακριβώς στην ερώτηση.

Τρίτον και τελειώνω. Κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ μια αυθαίρετη υπόθεση ότι τα κέρδη από τα ANFAs και τα SMPs, 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, θα έρθουν όλα μπροστά. Μα, ο ίδιος έχει υπογράψει -και θα το καταθέσω στα Πρακτικά- ότι αυτά θα έρθουν μέχρι το 2022 υπό όρους και προϋποθέσεις.

Άρα εμείς παίρνουμε 24 δισεκατομμύρια ευρώ μέτρα για να περιορίσουμε μια ύφεση η οποία εκτιμούμε ότι αρχικά θα κινηθεί από 10% ως 13% και με τα μέτρα αυτά θα φτάσουμε τελικά να είμαστε από 4,7% μέχρι 8%. Η αρχική ύφεση 10% με 13,2% και με την παροχή των 24 δισεκατομμυρίων ευρώ από 4,7% μέχρι 9,8% και αυτά είναι που καταθέσαμε την προηγούμενη Πέμπτη, πριν καν θέσει ερώτημα ο κ. Τσακαλώτος γι' αυτά τα μέτρα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση. Όλα αυτά θα τα ξανασυζητήσουμε και η πραγματικότητα είναι αυτή που θα έρθει έτσι κι αλλιώς πάνω μας και θα κρίνει.

Περνάμε, στην πρώτη με αριθμό 632/24-4-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας του Συνασπισμού Ρι-

ζοοπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Μάρκου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Άρση προστασίας κύριας κατοικίας και έκπτωση οφειλετών από το προστατευτικό της πλαισίωσης».

Κύριε Μάρκου, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Με ανοχή υποθέτω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ, πολύ.

Λοιπόν, κύριε Υπουργέ, η ερώτηση που επιτέλους συζητάμε σήμερα έχει κατατεθεί πολύ πριν το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης και γι' αυτό θα σας παρακαλέσω να μην έχετε πάλι την ίδια, θα έλεγα, επιχειρηματολογία με τον κ. Τσακαλώτο για το τι γράφει. Την αφήσαμε όπως είχε κατατεθεί εδώ και τρεις μήνες για να δείξουμε πώς έχετε υστερήσει στην αντιμετώπιση του θέματος και να δείξουμε πώς ο χρόνος πραγματικά είναι χρήμα, το οποίο το πληρώνει ο ελληνικός λαός.

Μετά από επανειλημμένες αναβολές και σας θυμίζω ότι απορρίψατε και δύο προτάσεις τροπολογίας του ΣΥΡΙΖΑ -είχατε αυτή τη μικροψυχία- ερχόμαστε τώρα. Είπα, λοιπόν, ότι αυτό προκύπτει για να δούμε τη συνέπεια του ΣΥΡΙΖΑ απέναντι στην προστασία των υπερχρεωμένων νοικοκυριών και στον αντίποδα πόσο επικίνδυνη και ανεύθυνη είναι η δική σας αντίληψη.

Οι από δεκαετίες συνθήκες κρίσης που διάγουμε έχουν σαν συνέπεια οι δανειολήπτες τα φυσικά πρόσωπα τη μια μέρα να πληρούν τις προϋποθέσεις της φερεγγυότητας για την ανάληψη του δανείου και την επομένη να ανατρέπονται αυτά με τέτοιο τρόπο που να συγκλονίζουν το βιοτικό τους επίπεδο για λόγους εξωτερικούς που δεν τους αφορά και δεν μπορούν να τους αντιμετωπίσουν. Η αδυναμία αυτή αποβαίνει καταστροφική, τόσο για τους ίδιους όσο την οικονομία και για τις τράπεζες.

Είναι καλά τεκμηριωμένο επιστημονικά ότι η επιστροφή ενός υπερχρεωμένου νοικοκυριού στην οικονομική ζωή, αφ' ενός τώνει τη ζήτηση και λειτουργεί ευεργετικά για τον τρόπο που λειτουργεί η οικονομία, αφ' ετέρου η ρύθμιση των οφειλών του με τρόπο βιώσιμο για το ίδιο, αποτρέπει τις τράπεζες από νέες καταστάσεις κρίσης.

Πριν το ξέσπασμα της κρίσης η κυβέρνηση σας δεν ήταν πεπεισμένη για τα παραπάνω. Είχαμε ακούσει από κορυφαία στελέχη σας μάλιστα ότι η ρύθμιση των οφειλών των φυσικών προσώπων είναι αντιαπαισιώδες μέτρο. Ο λαλίστατος Υπουργός Ανάπτυξης είχε δηλώσει αμέσως μετά τα Χριστούγεννα ότι την 1^η Μαΐου αρχίζουν οι κατασχέσεις σπιτιών «για να μη χαλάσουμε τις καρδιές μας».

Η συγκυρία της κρίσης που βιώνουμε πλέον επιβεβαιώνει τους χειρότερους φόβους μας για τους χειρισμούς σας. Ζούμε σε μια εποχή χαοτικής συμπεριφοράς της οικονομίας, των αγορών χρήματος, του περιβάλλοντος, της συλλογικής υγείας και των ιδιών των ζωνών μας. Η διαρκής αυτή αβεβαιότητα είναι επαρκής και αναγκαίο θεμέλιο της άποψής μας ότι η προστασία της κύριας κατοικίας πρέπει να υπάρχει άνευ άλλου τινός, αδιαπραγμάτευτα.

Το πλαίσιο και οι προϋποθέσεις μπορούν να γίνουν αντικείμενο συζήτησης, διαλόγου, αντιπαράθεσης, ακόμη και να αλλάξουν μέσα στον χρόνο. Γνωρίζετε καλύτερα από μένα ότι οι λόγοι που σας ανάγκασαν να παρατείνετε το υπάρχον καθεστώς δεν θα έχουν παρέλθει σε τρεις μήνες γι' αυτό εμείς προτείναμε μέχρι τέλος του 2020.

Εδώ θέλω να επισημάνω την αναληψία σας ότι έφτασε είκοσι τέσσερις ώρες πριν την εκπνοή του υπάρχοντος καθεστώτος για να αναγγείλετε την παράταση. Δεν είχατε τη στοιχειώδη ευαισθησία να νιώσετε τον πόνο των ανθρώπων. Η ύφεση στην οποία οδηγείται η ελληνική οικονομία θα διαρκέσει πολύ περισσότερο και η κοινωνία θα δοκιμαστεί όσο ποτέ άλλοτε. Παράλληλα είναι αναγκαίο οι τράπεζες να τροφοδοτήσουν και τα νοικοκυριά με δάνεια που μπορούν τώρα να εξυπηρετήσουν την τόνωση της αγοράς.

Όμως, όταν η επισφάλεια ακουμπήσει τον καθένα, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα βιώσιμης λύσης για όλους. Το να έχετε όχι σωστή αντιμετώπιση των υπερχρεωμένων με όρους επιχείρησης, όπως προαλείφεται στο Πτωχευτικό Δίκαιο, είναι αντιαπαισιώδες, αντιεπιστημονικό, αντιλαϊκό και αντιμετωπίζει τις ανθρώπινες ζωές σαν οικονομικές μονάδες που μπορούν να σβήνουν και να επανεκκινούν.

Προκαλούν ανατριχίλα οι διαρροές ότι η ένταξή τους στο μέλλον στον Πτωχευτικό Κώδικα μπορεί να συνοδεύεται από την παρακράτηση κυριότητας της κύριας κατοικίας τους και την αποπληρωμή ενός ενοικίου ως έναντι των δόσεων των δανείων τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Μάρκου, κρατήστε μερικά για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Τελειώνω.

Μας γυρίζει πολύ πίσω, πριν από τη βιομηχανική επανάσταση, στην δουλοκτητική εποχή, όταν η ιδιοκτησία ήταν προνόμιο είτε της Εκκλησίας είτε του κάθε φεουδάρχη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Κατρίνη, συγγνώμη και σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόθεση που είχατε αρχικά να συζητηθούν μαζί. Δεν ήθελε ο κύριος συνάδελφος. Θα δυσκολευτώ λίγο τώρα, γιατί είναι ακριβώς οι ίδιες ερωτήσεις. Θα προσπαθήσω να μην υπάρχει επικάλυψη.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Πάντως δεν είναι ίδιες, κύριε Υπουργέ. Θα το καταλάβετε από το περιεχόμενο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Είπατε κάτι για πλειστηριασμούς και για δηλώσεις στελεχών της Νέας Δημοκρατίας. Καταθέτω στα Πρακτικά από τις 30 Νοεμβρίου 2017 δηλώσεις του Ευκλείδη Τσακαλώτου: «Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί είναι σημαντικοί για αναπτυξιακούς και κοινωνικούς λόγους».

Το καταθέτω στα Πρακτικά. Λίγα λόγια και ξεκάθαρα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πάμε στην πρώτη κατοικία. Από το 2010 που ψηφίστηκε ο ν.3869/2010 υπήρχε δικαστική προστασία της πρώτης κατοικίας. Σήμερα δεν υπάρχει. Αυτή καταργήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου του 2019 από την προηγούμενη κυβέρνηση. Άρα να τα ξεκαθαρίζουμε. Η δικαστική προστασία της πρώτης κατοικίας καταργήθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ στις 28 Φεβρουαρίου του 2019.

Από τον Απρίλιο του 2019 και μέχρι σήμερα η ιδιοκτησία της πρώτης κατοικίας προστατεύεται από τον ν.4605/2019 που ψήφισε ο ΣΥΡΙΖΑ, στήριξε η Νέα Δημοκρατία και βελτίωσε η Νέα Δημοκρατία μετά και από όσους είχαν αιτηθεί μέχρι 28 Φεβρουαρίου του 2019 στον νόμο του 2010 για τη ρύθμιση οφειλών των υπερχρεωμένων νοικοκυριών. Αυτή είναι η αλήθεια.

Ο υφιστάμενος νόμος για την προστασία της πρώτης κατοικίας ψηφίστηκε την 1^η Απριλίου του 2019. Και από τότε υλοποιείται; Από τον Ιούλιο του 2019. Ο νόμος αυτός ποιους προστατεύει; Προστατεύει την πρώτη κατοικία για όσους είχαν κόκκινο δάνειο μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2018. Άρα ζητήσατε από την κυβέρνηση να νομοθετήσει την παράταση της προστασίας πρώτης κατοικίας μέχρι τέλος του έτους μόνο για αυτούς τους πολίτες, μέχρι 31-12-2018. Αγνοείτε το 2019, αγνοείτε το 2020, αγνοείτε όλους αυτούς που πλήττονται από τον κορωνοϊό. Έχει ενδιαφέρον η τοποθέτησή σας.

Ο νόμος αυτός τότε έληξε; Έληξε με απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης στις 31-12-2019. Στοιχεία: Ο νόμος του ΣΥΡΙΖΑ, η ανακοίνωση της της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της ενισχυμένης εποπτείας και το statement, η δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για να μην λένε κάποιοι ότι τάχα ήταν θολό και θα μπορούσε να υπάρχει παράταση. Καμμία παράταση. Τελειώσαν όλα στο τέλος του 2019.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η σημερινή Κυβέρνηση παρέτεινε το υφιστάμενο πλαίσιο για άλλους τέσσερις μήνες και σήμερα το παρατείνει για όλους τρεις μήνες. Άρα, για να το πούμε μαθηματικά, έξι μήνες εσείς, επτά μήνες εμείς, για να χρησιμοποιήσουμε και κάποιες τέτοιες συγκρίσεις.

Εν τούτοις, παρά τις πολλές σημαντικές βελτιώσεις που έγιναν

στον νόμο που ο ΣΥΡΙΖΑ έφερε και εμείς βελτιώσαμε, ένα μεγάλο κομμάτι συμπατριωτών μας δεν μπαίνει στο πλαίσιο ρύθμισης. Θα δώσω αναλυτικά στοιχεία, όπως το συνηθίζω άλλωστε. Τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ πολίτες έκαναν αίτηση για να μπουν στην πλατφόρμα από δυνητικά ενενήντα χιλιάδες δικαιούχους. Μιλάμε για τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι τον Μάρτιο του 2020.

Απ' αυτές -είναι μέσα στα στοιχεία- χιλίες πεντακόσιες είκοσι οκτώ έχουν υποβληθεί από τις τράπεζες προς τους δανειολήπτες -βέβαια ήταν τετρακόσιες δύο στο τέλος του 2019, άρα υπάρχει βελτίωση- και όλες αυτές οι προτάσεις είχαν και 50% επιδότηση της δόσεως του δανείου από το κράτος.

Απ' αυτές τις προτάσεις, οκτακόσιες τριάντα έχουν γίνει δέκτες από τους δανειολήπτες, από τις ενενήντα χιλιάδες δυνητικά δηλώσεις που θα μπορούσαν να γίνουν, μέχρι τέλος Απριλίου. Γι' αυτό περιμέναμε και την τελευταία ημέρα. Αυτός είναι ο νόμος που φέρατε και με τις βελτιώσεις που κάναμε εδώ, σ' αυτή την Αίθουσα και με άλλα κόμματα. Η μέση αξία κύριας κατοικίας -έχει ενδιαφέρον να το συζητήσουμε το θέμα, έχει πιο ενδιαφέροντα στοιχεία πιο κάτω- που προστατεύεται ανέρχεται στις 80.000 ευρώ. Το μέσο ποσοστό κρατικής επιδότησης σε αυτούς τους λίγους πολίτες είναι 37% της μηνιαίας δόσης και το μέσο ποσοστό διαγραφής οφειλών είναι 21% των δανειακών απαιτήσεων που ρυθμίστηκαν.

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω την πρωτολογία μου σε τριάντα δευτερόλεπτα.

Συνεπώς τι έγινε; Ρύθμισαν μόλις οκτακόσιοι τριάντα συμπατριώτες μας την πρώτη κατοικία μέσω της πλατφόρμας. Την ίδια περίοδο, από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι τον Μάρτιο του 2020, διακόσιες δέκα χιλιάδες δάνεια ρυθμίστηκαν διμερώς, από τους πολίτες με τράπεζες και με διαχειριστές κεφαλαίων. Μιλάμε για περίπου 11 δισεκατομμύρια ευρώ. Για την ακρίβεια, το 90% αυτών είναι διμερώς. Από το σύνολο αυτών των διακοσίων δέκα χιλιάδων, τα εβδομήντα χιλιάδες είναι στεγαστικά δάνεια -προσέξτε, εβδομήντα χιλιάδες στεγαστικά δάνεια ρυθμίστηκαν διμερώς- και οκτακόσια τριάντα μέσω της πλατφόρμας, εκ των οποίων τα σαράντα πέντε χιλιάδες αφορούν δάνεια με υποθήκη ή προσημείωση στην κύρια κατοικία.

Επιπρόσθετα, πρέπει να τονιστεί ότι ο συνολικός αριθμός δανείων που έχουν ρυθμιστεί από τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων είχε διαγραφεί οφειλών στα οκτώ από τα δέκα δάνεια.

Άρα, καταθέτω και στα Πρακτικά όλα αυτά τα στοιχεία, για να ξέρετε ακριβώς τι έχει γίνει από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι τον Απρίλιο του 2020 για την προστασία της πρώτης κατοικίας και στη δευτερολογία μου θα εξηγήσω τι κάναμε για να παρατηνουμε το υφιστάμενο πλαίσιο και να φέρουμε άλλο ένα καθεστώς.

(Στο σημείο αυτό Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ορίστε, κύριε Μάρκου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βέβαια, μια και μιλάμε με ορθολογισμό και επιτρέψτε ότι είστε σ' αυτή την κατηγορία των ανθρώπων του ορθολογισμού, θα ήθελα να σημειώσω ότι από τις 7-7-2019 ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι πλέον κυβερνήση και, βεβαίως, δεν μπορείτε να φέρετε επιχειρήματα γιατί ήταν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018 και γιατί μετά δεν ήταν υπό κάλυψη. Αν είχε συνεχίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, θα είχατε δει τι θα ήταν. Άρα, με ορθολογισμό δεν μπορείτε να μιλάτε και να λέτε «Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018».

Τώρα θα αναφερθώ σε κάτι, γιατί θέλω να μιλήσω στο κεντρικό πολιτικό σκεπτικό της όλης διαδικασίας. Η αβεβαιότητα που υπάρχει και η ύφεση ως προς την πορεία της οικονομίας επιβάλλουν να ετοιμάζετε από τώρα την περαιτέρω επέκταση ενός έντονα προστατευτικού καθεστώτος, αν όχι την παγίωσή του. Θα βρεθείτε κι εσείς οι κοινωνία σε δυσάρεστες εκπλήξεις. Η ημερομηνία της παράτασης που δώσατε δεν είναι μακριά και από ό,τι φαίνεται και η ψήφιση του νέου Πτωχευτικού Κώδικα. Η αβε-

βαιότητα, όμως, όπως είπα, πρέπει να σας δίνει μία ώθηση αυτή τη στιγμή.

Τώρα, επειδή κατά καιρούς είχαμε αναβολές για τη συζήτηση, αυτές έχουν την αιτίαση ότι είχατε συνεχώς επαφές με τους θεσμούς. Αυτό είναι πραγματικό. Τα επιχειρήματα, όμως, που μπορούν να πείσουν τους θεσμούς προς κάτι τέτοιο -εδώ είναι η πολιτική βούληση- δεν τα έχετε, αλλά μπορούμε να σας επιτρέψουμε να τα αντλήσετε από τη δική μας φαρέτρα.

Δεν σας λέει τίποτα ότι όταν θεσπίστηκε ο νόμος Κατσέλη για τις οφειλές μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι τράπεζες ήταν και πάλι αντίθετες, επειδή η ρύθμιση και η όλη αναδιάρθρωση έγινε χωρίς εμπλοκή τους; Αντίθετα, ο επιχειρηματικός κόσμος στήριξε και τα δύο νομοσχέδια. Οι εκπρόσωποι των δανειστών δεν είχαν αντιρρήσεις, ειδικά μετά την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Γι' αυτό, άλλωστε, το πλαίσιο προστασίας των υπερχρεωμένων νοικοκυριών εντάχθηκε ως προαπαιτούμενο στο πρώτο μνημόνιο.

Δέκα χρόνια μετά, η στάση των τραπεζών αποδείχθηκε εξαιρετικά κοντόφθαλμη. Ξέρετε πολύ καλά ότι πολλές ευρωπαϊκές χώρες ρυθμίζουν ξεχωριστά την αστική με την εμπορική αφερεγγυότητα. Πρόσφατα, η Ένωση Δικαίου Προστασίας Καταναλωτή, έγκριτο επιστήμονες, παρέθεσαν ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χάρτη περί του γίνεσθαι σ' αυτό το θέμα.

Να πω και κάτι άλλο πολύ σημαντικό, κύριε Υπουργέ. Μία πολύ γνωστή και σοβαρή οικονομετρική μελέτη που εκπονήθηκε με βάση τις δικογραφίες των αιτηθέντων της υπαγωγής τους σε προστασία στις ΗΠΑ την περίοδο 1993-2005 καταλήγει ότι στην πενταετία που ακολούθησε μετά την αίτηση, για τους οφειλότες που έτυχαν ρύθμισης η αίτησή τους έγινε δεκτή. Δηλαδή, το εισόδημά τους αυξήθηκε κατά 25%, η απασχόληση κατά 8% και -κάτι ακόμα πολύ πιο ουσιαστικό, έξω από τους αριθμούς των οικονομολόγων- η θνητότητά τους μειώθηκε κατά 30%.

Η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά το Πτωχευτικό Δίκαιο δίνει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να υπαγάγουν και τα φυσικά πρόσωπα σ' αυτό. Μιλώ για δυνατότητα. Δεν τους υποχρεώνει. Κι εσείς πάτε να το υπαγάγετε στο Πτωχευτικό Δίκαιο.

Αν διατρέξει κανείς όλες τις σελίδες της οδηγίας, θα δει ότι μιλάει για επιχειρήσεις και επιχειρηματίες. Δεν μιλάει πουθενά για φυσικά πρόσωπα. Στις ρυθμίσεις του Πτωχευτικού Δικαίου κυριαρχεί η στενή λογιστική έννοια, αλλά δεν έχει καμμία σχέση η πτώχευση μιας επιχείρησης με την υπερχρέωση ενός φυσικού προσώπου. Τι σχέση έχει αυτό με έναν άνθρωπο που έμεινε ξαφνικά άνεργος;

Όσον αφορά τις εξαγγελίες σας -δεν θα αργήσω, κύριε Πρόεδρε- για τη γέφυρα μετάδοσης στο Πτωχευτικό Δίκαιο των φυσικών προσώπων, μία επιδότηση από το κράτος χωρίς να φαίνεται, θα έλεγα, ότι θα υπάρχουν και κριτήρια, μπορεί κανείς να δει ότι πρόκειται για μια συγκεκριμένη μορφή ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Εδώ έχουμε, δηλαδή, τον φορολογούμενο λαό, το κράτος που θα δώσει την επιδότηση προίκα, τα ασφατικά, τα σερβίτσια και ο γαμπρός, οι τράπεζες, τίποτα! Αυτό προκαλεί ανατριχίλα.

Τέλος, μιλήσατε για κοινωνική δικαιοσύνη. Σέβομαι την ευαισθησία σας, αλλά χρειάζεται μέριμνα και πόρους από το κράτος, κύριε Υπουργέ, για να υπάρξει. Εκτός αν είναι τέτοια η υποταγή σας στα κυρίαρχα τραπεζικά και κρατικά συμφέροντα στην Ευρώπη και είναι τέτοια η ιδεολογική σας εμμονή να συμπεριφέρεστε ως πολυεθνική νεοφιλελεύθερη δύναμη, που επιτίθεται στην κοινωνία και την αντιμετωπίζει ως περιουσιακό στοιχείο.

Ο γνωστός τραπεζίτης Ρότσιλντ είχε πει «Όταν τρέχει αίμα στους δρόμους, τότε είναι ευκαιρία να βγάλουμε λεφτά». Έχουμε, λοιπόν, μία λογική του Ρότσιλντ και μία λογική, τη δική μας, που υποστηρίζει ότι τα συμφέροντα της κοινωνίας είναι διακριτά από τα αδηφάγα συμφέροντα, εγχώρια και διεθνή. Πολύ φοβόμυαι ότι είστε με τη λογική του Ρότσιλντ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Οφείλω να ομολογήσω ότι δεν κατάλαβα την αρχή, τη μέση και το τέλος της τοποθέτησής σας. Ήταν ένα μείγμα διαφορετικών τοποθε-

τήσεων. Τώρα, σχετικά με το ποιος είναι με ποιον, κατέθεσα στα Πρακτικά την τοποθέτηση του κ. Τσακαλώτου και τι λέει για τις τράπεζες, ότι δηλαδή είναι καλό για τις τράπεζες οι πλειστηριασμοί. Κι εσείς λέτε για μένα; Δεν συνεννοείστε πρώτα μεταξύ σας;

Μία δεύτερη παρατήρηση...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Με τον κ. Γεωργιάδη εσείς συνεννοείστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Είπατε για το αν είμαστε εδώ να απαντήσουμε. Θέλω να σας πω ότι όταν ήμουν σε εκείνα τα έδρανα κι έκανα ερωτήσεις στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, ο τότε Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών δεν εμφανίστηκε από τον Ιανουάριο του 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο του 2019. Ποτέ δεν ήρθε στην Αίθουσα. Και λέτε για μας; Μία εμφάνιση δεν έκανε στη Βουλή! Δεν απάντησε ποτέ σε ερώτηση Βουλευτή! Ποτέ! Ποτέ!

Τι κάνουμε εμείς τώρα; Είπατε γιατί μίλησα για το 2018. Μα δεν ξέρετε τι έχετε ψηφίσει; Ψηφίσατε τότε την προστασία της πρώτης κατοικίας -και ορθώς, τη στηρίξαμε- για όσους έχουν δάνειο συνδεδεμένο με την πρώτη κατοικία μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2018. Και αυτό ζητάτε να παραταθεί.

Αγνοείτε αυτούς που είναι κόκκινοι το 2019, αυτούς που είναι κόκκινοι το 2020 και αγνοείτε προφανώς και τους πράσινους, τους ενήμερους, τους οποίους όλοι λέμε σε αυτή την Αίθουσα ότι πρέπει κάποια στιγμή, κάποια φορά η ελληνική πολιτεία να επιβραβεύσει για τη συνέπειά τους. Και ερχόμαστε για πρώτη φορά να επιβραβεύσουμε τη συνέπεια και εσείς είστε τώρα αντίθετοι.

Θα επιμείνω όμως να κλείσουμε την πρώτη ενότητα, γιατί πρέπει να έχει συνοχή η τοποθέτησή μας, και θα επανέλθω στο καινούργιο σχήμα στην επόμενη ερώτηση.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τη σχετική έκθεση προόδου για το ζήτημα της υπερχρέωσης των νοικοκυριών η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άρα η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών πήρε αυτό το σχήμα και συνεχίζει να αντιμετωπίζει την προσπάθεια που κληρονομήσαμε όχι μόνο από εσάς και από το παρελθόν. Το ιδιωτικό χρέος δεν δημιουργήθηκε επί των ημερών σας, γιγαντώθηκε επί των ημερών σας, δημιουργήθηκε, όμως, και τα προηγούμενα χρόνια που υπήρξαν μέτρα λιτότητας και από προηγούμενες κυβερνήσεις. Αυτή είναι η αλήθεια. Μειώθηκε το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών και αυξήθηκε το ιδιωτικό χρέος. Κληρονομήσαμε συνεπώς ένα μεγάλο πρόβλημα της τελευταίας δεκαετίας και πάμε να το αντιμετωπίσουμε με υπευθυνότητα, με μεθοδικότητα και με σοβαρότητα και βλέπουμε τα στοιχεία. Στόχος είναι η προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών χωρίς να γίνεται χρήση του ευνοϊκού πλαισίου από τους στρατηγικούς κατακληρωτές και ταυτόχρονα προσπαθούμε να διατηρήσουμε την αναγκαία κουλτούρα πληρωμών. Πρέπει να την κρατήσουμε την κουλτούρα πληρωμών σε αυτή τη χώρα, η οποία όχι μόνο πρέπει να διατηρηθεί, αλλά και να ενισχυθεί.

Στο πλαίσιο αυτό, συνεπώς, συνυπολογίζοντας ότι εξαιτίας της υγειονομικής κρίσης συμπατριώτες μας μπορεί να αδυνατούν να υλοποιήσουν τις διαδικασίες υποβολής αίτησης σε αυτό το πλαίσιο ρύθμισης, το οποίο είχαμε τους προηγούμενους μήνες, η Κυβέρνηση ενσωμάτωσε στην πράξη νομοθετικού περιεχομένου που καταθέσαμε προχθές στη Βουλή, με ημερομηνία 1^η Μαΐου 2020 διάταξη για την παράταση του υφιστάμενου πλαισίου μέχρι τέλος Ιουλίου. Η αρχική διάρκεια που είχατε εσείς για τον νόμο, οι έξι μήνες, μετά τις βελτιώσεις που κάναμε εμείς και ψηφίσατε και εσείς -είναι γεγονός- το δεύτερο εξάμηνο του 2019 παρατείνεται συνολικά για επτά μήνες. Έρχεται η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και παρατείνει το πλαίσιο που εσείς φτιάξατε για έξι μήνες για άλλους επτά μήνες, ώστε να δώσουμε μία τελευταία ευκαιρία αξιοποίησής του παρά τη μέχρι σήμερα αποτυχία του σχήματος -σας έδωσα όλα τα στοιχεία μήνα μήνα, βδομάδα εβδομάδα για να δείτε πώς πηγαίνει- σε όσους το επιθυμούν.

Δεν μενάμε όμως μόνον εκεί. Κάνουμε και το δεύτερο το οποίο το προσπεράσατε -το θίξατε λίγο στο τέλος- και θα το αναπτύξω

στην επόμενη ερώτηση που ακολουθεί. Δρομολογούμε και θα υλοποιήσουμε ένα νέο πρόγραμμα προστασίας των δανειοληπτών όχι μόνο των κόκκινων μέχρι το τέλος του 2019, αλλά και των κόκκινων μετά την 1-1-2019 και κυρίως των πράσινων δανειών, όσον αφορά αυτούς που πάντα ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους και τώρα λόγω της υγειονομικής κρίσης μπορεί να βρεθούν σε αδυναμία. Για πρώτη φορά η ελληνική πολιτεία έρχεται και στηρίζει και επιβραβεύει τη συνέπειά τους. Αυτό θα πράξουμε γιατί ό,τι υποσχόμαστε το τηρούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 642/27-2-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηλείας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχαήλ Κατρίνη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Η προστασία της πρώτης κατοικίας είναι ζήτημα των τραπεζών και θεσμών;».

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, φαντάζομαι ότι συμφωνείτε ότι θεμέλιο ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους είναι η αποκατάσταση των συνθηκών διαβίωσης και η επανένταξη των πιο αδύναμων συνανθρώπων μας στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στο άρθρο 21 παράγραφος 4 του Συντάγματος υπάρχει ειδική μνεία για την κύρια κατοικία, όπως θυμάστε πολύ καλά ότι το ΠΑΣΟΚ το 2010 με τον νόμο 3869 προστατεύει την κύρια κατοικία και εισήγαγε τον θεσμό της αποσπαστικής πτώχευσης στη χώρα. Είναι ένας νόμος ο οποίος και λοιδορήθηκε και κακοποιήθηκε τα προηγούμενα χρόνια και τον οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είχε ψηφίσει το 2010. Για να τα θυμόμαστε όλα αυτά.

Εμείς, λοιπόν, επειδή ο νόμος αυτός άλλαξε από τον ΣΥΡΙΖΑ το 2019, όπως σωστά είπατε πριν, καταθέσαμε τροπολογία και τον Νοέμβριο του 2019 που δεν την κάνατε αποδεκτή, καταθέσαμε τροπολογία και στις 22 Απριλίου του 2020 που επίσης δεν την κάνατε αποδεκτή και ζητάγαμε επαναφορά των διατάξεων του 3869 και μία σειρά άλλων διατάξεων ευνοϊκών, μέσα στις οποίες ήταν και η διεύρυνση των κριτηρίων του ν.4605, ώστε να είναι όντως αποτελεσματικός για τους αδύναμους δανειολήπτες.

Και όχι μόνο αυτό. Τον Φλεβάρη καταθέσαμε πρόταση επίσημη στον Πρόεδρο της Βουλής, επειδή ακριβώς θεωρούμε ότι η προστασία της πρώτης κατοικίας είναι ένα σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, όπως και ο Πτωχευτικός Κώδικας, για τη σύσταση διακομματικής επιτροπής με τη συμμετοχή κομμάτων, κοινωνικών και επιστημονικών φορέων, που θα επιληφθεί αυτού του θέματος. Όλα τα κόμματα απάντησαν εγγράφως ότι συμφωνούν, εκτός από τη Νέα Δημοκρατία.

Την ίδια στιγμή που η Νέα Δημοκρατία δεν συμφωνεί να γίνει διακομματική, μαθαίνουμε ότι συζητάμε με τις τράπεζες και τους θεσμούς ένα νέο Πτωχευτικό Κώδικα που στην πράξη μετατρέπει τους ιδιοκτήτες σε ενοικιαστές και καθαρώνει την έννοια της προστασίας της πρώτης κατοικίας, καθώς σε ελάχιστες μόνο περιπτώσεις προβλέπεται και μόνο όταν υπάρχει συνάντηση του 60% των πιστωτών, δηλαδή των τραπεζών. Αυτή είναι η πραγματικότητα και επιμένετε στον ν.4605/2019.

Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός μάλλον παρασύρθηκε γιατί αν είχε την ευκαιρία να μπει ο ίδιος στην πλατφόρμα να δει τους όρους και τις προϋποθέσεις με τους οποίους κάποιος μπορεί να υποβάλει αίτηση δεν θα έλεγε από το Βήμα της Βουλής πριν από τρεις μέρες ότι υπέβαλαν αίτηση μόνο τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ αλλά θα έλεγε ότι κρίθηκαν επιλέξιμες από αυτή την πλατφόρμα, η οποία είναι πολύ δύσκολη, μόνο τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ αιτήσεις.

Εξάλλου, κύριε Υπουργέ, στις 4 Μαρτίου εσείς απευθύνετε επιστολή στις τράπεζες και τα funds ρωτώντας για ποιον λόγο δεν γίνονται δεκτές αυτές οι προτάσεις. Πρόκειται για μια πλατφόρμα μέσω της οποίας έχουν γίνει μόνο οκτακόσιες τριάντα ρυθμίσεις προτάσεων, έχουν μπει πάνω από πενήντα χιλιάδες άτομα και έχουν συναινέσει στην άρση του φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που έχουμε, κύριε Υπουργέ, γιατί από τις 28 Φλεβάρη δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στην πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης ιδιωτικού χρέους και δεν ξέρω για ποιον λόγο. Εσείς,

λοιπόν, θεσπίσατε τρίμηνη προστασία με βάση την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ σε αυτόν τον αποτυχημένο νόμο, όπως πριν από λίγο είπατε και συμφωνούμε.

Αφήσατε βεβαίως, κύριε Υπουργέ, τη χώρα χωρίς προστασία πρώτης κατοικίας για μία ολόκληρη μέρα -την 1^η Μαΐου του 2020, όταν νομοθετήσατε ξημερώματα της 2^{ης} Μαΐου για την παράταση προστασίας, την Πρωτομαγιά του 2020 η χώρα μετά από δέκα χρόνια έμεινε έστω για μία μέρα νομικά χωρίς προστασία πρώτης κατοικίας- και έχετε κάνει κάποιες γενικόλογες εξαγγελίες για ένα πρόγραμμα - γέφυρα με επιδότηση δανείων.

Για το θέμα των χρεώσεων των τραπεζών που είναι το δεύτερο ερώτημα, εμείς έχουμε καταθέσει πάρα πολλές ερωτήσεις. Λόγω της διαφαινόμενης αύξησης της χρήσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών και στις 13 Μαρτίου και στις 30 Μαρτίου καταθέσαμε ερώτηση και οι ίδιες οι τράπεζες πιστοποιούν ότι υπάρχει μία αύξηση 25% με 30% των χρεώσεων. Την ίδια στιγμή που η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών ανακοινώνει ότι οι πληρωμές λογαριασμών ΔΕΚΟ θα γίνονται μόνο ηλεκτρονικά και μόνο μέσα από τα ΑΤΜ, προτρέποντας στη χρήση καρτών χρεωστικών και πιστωτικών μόνο μία τράπεζα έδωσε τη δυνατότητα για δωρεάν εξόφληση τηλεφωνικά και πάγωσε τη χρέωση για επανέκδοση χρεωστικής κάρτας, ενώ μόνο μία τράπεζα -και θα πω το όνομά της, η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων- ανακοίνωσε πάγωμα προμηθειών για ηλεκτρονικές συναλλαγές από 15 Απριλίου έως 15 Μαΐου.

Με βάση λοιπόν αυτά, δύο ερωτήματα: Πότε θα εφαρμοστεί ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας, που δεν το συζητάμε στη Βουλή, αλλά το συζητάμε με τις τράπεζες και τους θεσμούς και πόσους και ποιους ακριβώς δανειολήπτες θα αφορά το πρόγραμμα «Ε-ΦΥΡΑ»; Αυτό είναι το πρώτο ερώτημα. Το δεύτερο κρίσιμο ερώτημα είναι το εξής: Θα αναστείλετε με νόμο τους πλειστηριασμούς μέχρι το τέλος του 2020; Διότι μαθαίνουμε ότι οι θεσμοί ζητούν να γίνουν σαράντα χιλιάδες πλειστηριασμοί. Με νόμο, όχι με μορατόριουμ με τις τράπεζες. Θα το κάνετε; Την ίδια στιγμή θα μειώσετε τις απήρογκες χρεώσεις στις ηλεκτρονικές συναλλαγές ή θα τις αφήσετε, όπως φαντάζομαι ότι ζητάει η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, αν είχατε δει το δελτίο Τύπου στις 5 Μαρτίου του 2020 που έχω βγάλει, στις είκοσι σελίδες έχω αναλυτικά τα στοιχεία στα οποία φτάσαμε στο σημείο ως πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών με την Ειδική Γραμματεία να στείλουμε τριάντα χιλιάδες διακόσια εξήντα τέσσερα e-mails στους δανειολήπτες για να τους ρωτήσουμε γιατί δεν προχωρούν τη διαδικασία και απάντησαν οι εννιάοκτώ εντεκα.

Επίσης θέλω να σας πω ότι η συντριπτική πλειοψηφία αρνείται να κάνει άρση του απορρήτου. Ταυτόχρονα, όμως, πηγαίνει στις τράπεζες και διμερώς ρυθμίζει το δάνειό του. Άρα, προσπαθήσαμε να δούμε συνολικά την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους το προηγούμενο χρονικό διάστημα και ξέρετε πολύ καλά ότι έχω δώσει στη δημοσιότητα και έχω πάρα πολλά παραδείγματα συγκεκριμένων πολιτών, χωρίς προφανώς τα ονοματεπώνυμά τους, για να βεβαιωθείτε ότι πράγματι γίνονται κουρέματα από τις τράπεζες επ' ωφελεία της κοινωνίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν χρειάζεται να βελτιωθεί η διαδικασία.

Άρα, τι έκλεισα στην πρώτη ενότητα; Έκλεισα την τοποθέτησή μου για το ποιο είναι το υπάρχον σχήμα και για το τι κάνουμε στο υφιστάμενο σχήμα για άλλους τρεις μήνες και είπα ότι θα μιλήσω τώρα, στη δευτερολογία μου, για τον Πτωχευτικό Κώδικα που είπατε.

Να κλείσω, όμως, τώρα και το κομμάτι του προγράμματος υποστήριξης δανειοληπτών. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο συμφωνήσαμε ουσιαστικά με τους θεσμούς, παρά το γεγονός ότι ουδείς εδώ πρότεινε κάτι σχετικό. Όλα τα κόμματα πρότειναν μόνο την παράταση του υφιστάμενου πλαισίου και ουδείς πρότεινε να βοηθήσουμε τους πολίτες που πλήττονται από την κρίση του κορωνοϊού. Ουδείς! Ουδείς το ζήτησε. Και ήρθε η Κυβέρνηση αυτή και θα νομοθετήσει το επόμενο χρονικό διάστημα συγκεκριμένες προβλέψεις για όσους πλήττονται από τον κορωνοϊό.

Σ' αυτό το πρόγραμμα το κράτος θα επιδοτήσει για ορισμένο χρονικό διάστημα σημαντικό μέρος των μηνιαίων δόσεων όσων πλήττονται από τις συνέπειες του κορωνοϊού. Θα δείτε στην αρχή πολύ υψηλά ποσοστά ειδικά για τους πράσινους δανειολήπτες, αυτούς που έχουν όμως δάνεια με υποθήκη την πρώτη κατοικία και πλήττονται από τον κορωνοϊό. Καλύπτει όλα τα κόκκινα δάνεια, αυτά που δημιουργήθηκαν πριν τις 31-12-2018. Μόνο για αυτά ενδιαφερόσασταν μέχρι τώρα όλα τα κόμματα. Εμείς καλύπτουμε με το πρόγραμμα αυτό και τα κόκκινα δάνεια μετά την 1-1-2019 μέχρι και σήμερα και καλύπτουμε και όλα τα πράσινα δάνεια που δημιουργήθηκαν μέσα στην υγειονομική κρίση, αρκεί να υπάρχουν συγκεκριμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, που θα είναι τα ίδια ή καλύτερα του υφιστάμενου πλαισίου. Ειδικά για τους πράσινους δανειολήπτες μπορεί να είναι ακόμα καλύτερα.

Παράλληλα, θέτει δικλίδες ασφαλείας, ώστε να μην επωφεληθούν της επιδότησης οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Το κράτος, συνεπώς, με συγκεκριμένες και διορατικές πρωτοβουλίες αναλαμβάνει για ένα χρονικό διάστημα ένα μεγάλο μέρος των υποχρεώσεων των δανειοληπτών που έχουν πληγεί από την πανδημία του κορωνοϊού. Με το νέο πρόγραμμα εν μέσω αυτής της πανδημίας, επιπροσθέτως της παράτασης του υφιστάμενου πλαισίου -άρα το ένα δεν έρχεται να ακυρώσει το άλλο- έχουμε και νέο σχήμα για να βοηθήσουμε τους πολίτες.

Τι πετυχαίνουμε; Τα λέω σε τίτλους για να είναι ξεκάθαρα. Πρώτον, για πρώτη φορά στην Ελλάδα ενισχύονται οι συνεπείς δανειολήπτες με εξυπηρετούμενα δάνεια, οι οποίοι όμως έχουν πληγεί από την πανδημία.

Δεύτερον, υποστηρίζεται το σύνολο των δανειοληπτών που επλήγησαν από την υγειονομική κρίση και έχουν κόκκινο δάνειο ακόμα και μετά το τέλος του 2018.

Τρίτον, καλλιεργείται η κουλτούρα πληρωμών.

Τέταρτον, αποτρέπεται η εκμετάλλευση του νέου πλαισίου από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Πέμπτον, περιορίζεται ο κίνδυνος της δημιουργίας μιας νέας γενιάς κόκκινων δανείων στο τραπεζικό σύστημα.

Έκτον, ενισχύεται η κοινωνική συνοχή.

Έβδομον, καλύπτονται πολλαπλάσιοι δανειολήπτες σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο.

Ακριβή αριθμό δεν έχω να σας πω και θέλω να είμαι ειλικρινής γιατί δεν έχω να σας πω. Διότι, ψάχνοντας στα αρχεία του Υπουργείου Οικονομικών και ψάχνοντας και στα στοιχεία από τη Βουλή, όταν κάναμε τη συζήτηση για το πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας, ανατρέχοντας στα Πρακτικά είδα ότι ο κ. Δραγασάκης είχε πει ότι εκείνο το πλαίσιο καλύπτει εκατόν πενήντα χιλιάδες δανειολήπτες. Έχω τα Πρακτικά: Εκατόν πενήντα χιλιάδες είχε πει στη Βουλή.

Μιλώντας με τις τράπεζες διαπίστωσα ότι τελικά ήταν ενενήντα χιλιάδες. Δεν σημαίνει ότι φταίει ο κ. Δραγασάκης. Είναι πολύ δύσκολο να προσδιοριστεί η περίμετρος.

Έτσι και σήμερα προσπαθούμε να δούμε ποια είναι η περίμετρος την οποία θα καλύψουμε. Θα είναι, όμως, πολλαπλάσια του υφιστάμενου πλαισίου το οποίο υπάρχει για την προστασία της πρώτης κατοικίας. Ούτως ή άλλως, αυτό το σχήμα που σας είπα είναι συμπληρωματικό. Υφίσταται η παράταση για τρεις μήνες για το πλαίσιο προστασίας που ήδη υπάρχει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω από το δεύτερο ερώτημα που έχω θέσει για τις χρεώσεις των τραπεζών, γιατί δεν είπατε κάτι στην πρωτολογία σας. Πραγματικά ξέρω - και το σέβομαι - ότι έχετε μεγάλο φόρτο εργασίας και πολλές υποχρεώσεις και δεν ήθελα να σας επιβαρύνω και με αυτό το ερώτημα.

Απευθύνω μια ερώτηση και σε εσάς και στον συνάδελφό σας, τον κ. Γεωργιάδη και το κάνω αυτό γιατί ο κ. Γεωργιάδης στις 31 Οκτωβρίου είχε απαντήσει σε ίδια ερώτηση στη Βουλή, λέγοντας ότι έχει θεσμική επιρροή στις τράπεζες. Την επόμενη μέρα σε τηλεοπτικό σταθμό είπε ότι παγώνουν οι χρεώσεις των τραπεζών και έρχονται μειώσεις. Τη μεθεπόμενη μέρα, πάλι σε τηλεοπτικό

σταθμό είπε ότι θα γίνουν και άλλες μειώσεις εντός του Νοεμβρίου. Στις 2 Γενάρη είπε με αφορμή μια χρέωση που έγινε από μια τράπεζα ότι ήταν λάθος το οποίο δεν θα ξαναγίνει, για να φτάσει στις 2 Απριλίου σε αυτή εδώ την Αίθουσα, απαντώντας στον κ. Κακλαμάνη, να πει ότι είναι μικρές οι χρεώσεις για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και το ίδιο βράδυ σε τηλεοπτικό σταθμό ότι διαφωνεί με την αναστολή χρεώσεων για δυο-τρεις μήνες και ότι οι τραπεζικές χρεώσεις είναι οι μικρότερες στην Ευρώπη.

Ενώ, λοιπόν, λέει αυτά ο Υπουργός Ανάπτυξης, πάρα πολλά για το θέμα των χρεώσεων των τραπεζών, την ίδια μέρα στην ερώτηση που είχα απευθύνει στις 30 Μαρτίου -και θα το καταθέσω στα Πρακτικά- απαντάει στους Βουλευτές του Κινήματος Αλλαγής ότι τα διαλαμβανόμενα σε αυτή ερωτήματα περί χρέους των τραπεζών εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομικών. Ο κ. Γεωργιάδης την ίδια μέρα που στη Βουλή λέει το άλφα και στα κανάλια λέει το βήτα, υποστηρίζοντας τις χρεώσεις, απαντάει επισήμως ότι είστε εσείς ο αρμόδιος Υπουργός να μας απαντήσετε στο ερώτημα και γι' αυτό και απευθύνθηκα σε σας και σας επιβάρυνα με αυτό το ερώτημα.

Δεύτερον, είπατε κάτι πριν. Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι είναι αναληθές. Προφανώς, λόγω του φόρτου εργασίας δεν έχετε διαβάσει την τροπολογία που καταθέσαμε στις 22 Απριλίου. Στο άρθρο 3, αφού προτείνουμε επαναφορά του ν.3869, αφού προτείνουμε το δικαίωμα προαίρεσης αγοράς του δανείου από τους δανειολήπτες πριν πάει σε εταιρείες διαχείρισης, αφού προτείνουμε την προστασία των αγροτών, ενός μέρους της αγροτικής γης, στο τελευταίο άρθρο λέμε για το 4605, όπου προτείνουμε να διευρυνθούν τα κριτήρια, γιατί είναι αναποτελεσματικός, όπως και εσείς είπατε, λέμε «αντικαθίσταται η φράση που λέει για την ημερομηνία έως 31 Μαρτίου 2020», να υπαχθούν δηλαδή σε αυτόν τον νόμο αυτοί οι οποίοι έχουν χρέη μέχρι 31 Μαρτίου 2020.

Άρα, δεν είστε ο μόνος που έχετε ενδιαφέρον και μέριμνα για τους δανειολήπτες μετά την 1-1-2019. Δεν ξέρω αν κατάλαβα καλά, αλλά λέτε ότι αφού έχουμε ενενήντα χιλιάδες δικαιούχους και τρεις χιλιάδες διακόσιες αιτήσεις, υποστηρίζετε ότι οι υπόλοιποι ογδόντα επτά χιλιάδες είναι στρατηγικοί κακοπληρωτές; Αν ναι, να πείτε ευθέως σε αυτή την Αίθουσα ότι οι υπόλοιποι ογδόντα επτά χιλιάδες που δεν υπέβαλαν αίτηση είναι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

Εγώ αυτό καταλαβαίνω από αυτά που λέτε, κύριε Υπουργέ. Μιλάτε για τις ρυθμίσεις των τραπεζών, για τις διακόσιες δέκα χιλιάδες ρυθμίσεις που έκαναν οι τράπεζες και τα funds, ρυθμίζοντας σχεδόν 11,5 δισεκατομμύρια από τα 90 των μη εξυπηρετούμενων, όταν η πλατφόρμα ρύθμισε 19 δισεκατομμύρια από τα 90 δισεκατομμύρια ευρώ, αλλά δεν λέτε ότι τα δύο από τα τρία από αυτά που ρυθμίζονται είναι στα όρια του «ξανακοκκινίσματος» εντός τριμήνου, έτσι;

Βεβαίως δεν λέτε και αυτό που προκύπτει από τη νέα κατάσταση, δηλαδή ότι σύμφωνα με έγκυρους οίκους αξιολόγησης αναμένονται 6 με 10 δισεκατομμύρια επιπλέον κόκκινα δάνεια την επόμενη διετία. Επιβεβαιώνει και το «BLOOMBERG» σήμερα ότι χιλιάδες συμπολίτες μας θα χάσουν τη δουλειά τους ή θα πληρώνονται λιγότερο. Το λέει και ο ΣΕΒ σήμερα αυτό. Θα έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας από το 2010. Αυτή είναι η κατάσταση στην οποία κάνουμε τη συζήτηση. Δεν λέτε ότι είναι έτοιμες χιλιάδες διαταγές πληρωμής. Αν διάβασα καλά τη συνέντευξη του κ. Τσιάρρα, από την πρώτη Ιουνίου που ξεκινούν τα δικαστήρια θα έχουμε και μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Για μπαταχτοήδες θα σας παρακαλέσω να μην μιλάτε στην παράταξή μας, γιατί με Υπουργό τον κ. Χατζηδόκη το 2013 και με το ν.4161 αντί να αποφασίζει το δικαστήριο για την υπαγωγή στον ν.3869 με όρους αντικειμενικούς, με μια απλή αίτηση, με νόμο που έφερε η Νέα Δημοκρατία, μπορούσε να έχει προστασία χωρίς όρους και περιορισμούς.

Τώρα, εμείς τι θέλουμε; Θέλουμε ένα Πτωχευτικό Κώδικα που θα διασφαλίζει την προστασία αυτών που έχουν πραγματικά ανάγκη, κύριε Υπουργέ, και βεβαίως θα παρέχει και ευρεία πλη-

ροφόρηση για τα πρόσωπα που ζητούν την ένταξη αυτών στους πιστωτές.

Επιμένουμε στην πρότασή μας για διακομματική επιτροπή. Εμείς θα ξεκινήσουμε το διάλογο με επαγγελματικούς, κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς για τη διαμόρφωση μιας τέτοιας πρότασης. Βεβαίως υπάρχουν γενικόλογες εξαγγελίες -είπατε τώρα εδώ ότι δεν έχετε τον ακριβή αριθμό- για χιλιάδες δανειολήπτες που θα δικαιούνται επιδότηση δανείου. Δεν ξέρω πόσοι είναι αυτοί οι διαθέσιμοι πόροι και ποιους τελικά και πόσους θα αφορά η επιδότηση δανείου. Δεν ξέρω καν τον στόχο σας. Ένα ποσοστό θα είναι η προστασία του ενήμερου δανειολήπτη, γιατί ξέρετε πολύ καλά, κύριε Υπουργέ, ότι ένας δανειολήπτης συνεπής, του οποίου μεταβάλλονται οι οικονομικές συνθήκες λόγω ανωτέρας βίας, βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών είναι υποχρεωμένες οι τράπεζες να του κάνουν ρύθμιση. Το ξέρετε πολύ καλά αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Όμως, σε κάθε περίπτωση είναι θετικό να στηριχθούν οι συνεπείς δανειολήπτες.

Εγγυάστε τη ρευστότητα στις τράπεζες και το 80% των δάνειων που θα δοθούν, όταν γνωρίζετε πολύ καλά ότι οι ίδιες δημιουργούν ανυπερβλήτα εμπόδια στις επιχειρήσεις. Γι' αυτό εξάλλου έχετε και αύριο συνάντηση ο Πρωθυπουργός και εσείς με τους κορυφαίους τραπεζίτες. Έκκληση είναι να βάλετε και εσείς κανόνες όχι μόνο για τη ρευστότητα, αλλά και για τον τρόπο με τον οποίον θα υπάρχει προστασία πρώτης κατοικίας. Να υπάρχει αυτό το κοινωνικό δικαίωμα και όχι να είναι θέμα απόφασης μόνο των τραπεζών, όπως φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, ότι οδηγείτε την κατάσταση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, ουδέποτε άφησα οποιοδήποτε υπονοούμενο ότι αυτοί που δεν κάνουν χρήση της πλατφόρμας είναι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

Άλλωστε εάν παρακολουθήσατε την τοποθέτησή μου, προσπάθησα να συνδυάσω την μη συμμετοχή των πολιτών στην πλατφόρμα με τους διακόσιους δέκα χιλιάδες δανειολήπτες που έχουν ρυθμίσει διμερώς με τις τράπεζες. Θέλαμε να δούμε μην τυχόν οι πολίτες επιλέγουν την απευθείας επαφή με τράπεζες ή με διαχειριστές, γιατί μπορεί τα κουρέματα να είναι καλύτερα. Και τι κάναμε το προηγούμενο διάστημα για πρώτη φορά; Μήνιμα να παρακολουθούμε τα στοιχεία.

Θέλω, συνεπώς, να σας πω ότι, για παράδειγμα, το δεύτερο εξάμηνο του 2019 ρυθμίστηκαν μόνο με τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων είκοσι χιλιάδες πεντακάσια ενενήντα τρία δάνεια. Από αυτά, τρία στα τέσσερα είχαν κούρεμα χρέους και σημαντικό κούρεμα χρέους. Το 98% αυτών ήταν στεγαστικά ή καταναλωτικά και υπήρχε και διαγραφή οφειλών. Το ίδιο ψάξαμε να δούμε τι γίνεται το πρώτο δίμηνο του 2020.

Άρα, ποιος πρέπει να είναι ο στόχος μιας πολιτείας; Να διευκολύνει τους πολίτες, ιδιαίτερα τα ευάλωτα νοικοκυριά και να βγάλει τη σέντρα τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Αυτό που κάνουμε συνεπώς από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι την κρίση του κορωνοϊού και τις τελευταίες ημέρες είναι να πιέζουμε τράπεζες και διαχειριστές, έτσι ώστε να προσπαθήσουν να προσφέρουν το καλύτερο στους πολίτες. Το καλύτερο μπορεί να είναι μια ρύθμιση χρέους, μπορεί να είναι μια αναστολή για έξι μήνες, όπως έγινε για τα ενήμερα δάνεια, μπορεί να είναι -όπως ορθώς θέτετε στο ερώτημά σας- εκλογίκευση χρεώσεων για ηλεκτρονικές συναλλαγές. Όλα αυτά συνεπώς τα συζητάμε με τις τράπεζες.

Επί του ζητήματος τώρα της πρώτης κατοικίας και του νέου Πτωχευτικού Δικαίου, ορισμένες επιπλέον παρατηρήσεις που τις επεξεργαζόμαστε από κοινού με τον συναρμόδιο Υπουργό Δικαιοσύνης, τον κ. Τσιάρρα: Όπως είπαμε -και το είπατε και εσείς και το επαναλάβατε- η προστασία της πρώτης κατοικίας έληξε τον Φεβρουάριο του 2019 δικαστικά από την προηγούμενη κυβέρνηση. Μέχρι σήμερα παραμένουν δεκάδες χιλιάδες υποθέ-

σεις σε εκκρεμότητα εξαιτίας της συσσώρευσης στα ειρηνοδικία ανά την επικράτεια. Μεγάλος αριθμός υποθέσεων απορρίπτεται όταν φτάσουν στο δικαστήριο είτε διότι ο πολίτης δεν είναι επιλέξιμος ή γιατί διαπιστώνεται ότι δεν έχει οικονομική αδυναμία.

Οι στρατηγικοί κακοπληρωτές στο τέλος της διαδικασίας δεν αποκτούν προστασία πρώτης κατοικίας, αλλά κερδίζουν χρόνο χωρίς να πληρώνουν, εξαιτίας των καθυστερήσεων στα δικαστήρια. Ξέρετε ότι αυτά προέρχονται από νόμους του παρελθόντος που επικαλεστήκατε. Έτσι καταλήγει να είναι ένα σχήμα που δεν βοηθά μόνο τα ευάλωτα νοικοκυριά, καθώς πολλοί άλλοι προσπαθούν να το εκμεταλλευθούν και αυτός είναι νόμος που προέρχεται από το παρελθόν που επικαλεστήκατε. Αυτό αποτελεί κοινωνική αδικία, για να κάνουμε όλοι την αυτοκριτική μας. Θα περίμενα να κάνετε και εσείς την αυτοκριτική για έναν νόμο στον οποίο έχουν συσσωρευτεί χιλιάδες στρατηγικοί κακοπληρωτές. Παρ' ότι η προστασία έληξε εδώ και δεκατέσσερις μήνες, ακόμα και μέχρι πριν την έναρξη του κορωνοϊού συνεχιζόταν η υποβολή αιτήσεων. Αυτό αποδεικνύει τον βαθμό κατάχρησης.

Σύντομα θα θεραπεύσουμε και αυτή την παθογένεια θεσπίζοντας νομοτεχνικές βελτιώσεις, καθώς και προτείνοντας και προβαίνοντας σε μεταρρυθμίσεις ενίσχυσης των δικαστηρίων -επιπεδίων θα είναι ο αγαπητός συνάδελφος Υπουργός- γιατί η αντιμετώπιση της υπερχρέωσης αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους τόσο του Υπουργείου Οικονομικών όσο και του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Στο πλαίσιο αυτό είχε ήδη προγραμματιστεί πριν την έναρξη της υγειονομικής κρίσης να υιοθετηθεί ένα νέο θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης χρεών. Το νέο αυτό πλαίσιο προβλέπεται να αντικαταστήσει όλα τα πολλά, επιμέρους εργαλεία ρύθμισης οφειλών που υπάρχουν σήμερα και θα περιλαμβάνει ορισμένες βασικές ουσιώδεις στοχεύσεις, τη δυνατότητα ρύθμισης και αναδιάρθρωσης των χρεών με την τήρηση της οποίας ο δανειολήπτης θα μπορεί να διασώσει την περιουσία του, τη δυνατότητα παροχής δεύτερης ευκαιρίας για υπερχρεωμένους δανειολήπτες που αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τις οφειλές τους, τη δυνατότητα πτώχευσης και παροχής δεύτερης ευκαιρίας και στα φυσικά πρόσωπα, πέραν των νομικών, πρόνοιας για δανειολήπτες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, αλλά και πρόνοιας για τον εντοπισμό των στρατηγικών κακοπληρωτών και πρόβλεψη συνεπειών γι' αυτούς.

Μέσα από αυτή την αλυσίδα αλληλέγγυας συνευθύνης θα δώσουμε, πιστεύω, όλοι μαζί, συντεταγμένα και αποφασιστικά, με αποφασιστικότητα και εμπιστοσύνη και αυτοπεποίθηση στις δυνάμεις μας τη μεγάλη, κοινή μάχη για την υπέρβαση των επιπτώσεων της πανδημίας και την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Όπως καταλαβαίνετε, μας έχει λείψει ο κοινοβουλευτικός διάλογος και εγώ τον αφήνω και γίνεται.

Θα συζητηθεί η τρίτη με αριθμό 643/27-4-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών του Κινήματος Αλλαγής κ. Κωνσταντίνος (Νάντιας) Γιαννακοπούλου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Η επαναλειτουργία των δικαστηρίων, υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων δίχως κανένα μέτρο προστασίας αφήνει έκθετη μεγάλη μερίδα συμπολιτών μας».

Στην επίκαιρη ερώτηση της κυρίας συναδέλφου θα απαντήσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Τσιάρας.

Κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μετά τη λήψη των έκτακτων μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας, στα οποία η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών συμμορφώθηκε απολύτως, έρχεται πλέον η ώρα της σταδιακής άρσης τους. Όμως, η έστω και σταδιακή επάνοδος στην καθημερινότητα των πολιτών επιβάλλει την λήψη έκτακτων και αυξημένων μέτρων υγειονομικής προστασίας, ώστε οι μεγάλες προσπάθειες όλων μας να μην πάνε χαμένες.

Τα πήγαμε καλά. Ωστόσο, δεν πρέπει να εφησυχάζουμε. Ο κορωνοϊός είναι εδώ. Ασφαλώς έχουμε εμπιστοσύνη στους Έλλη-

νες επιστήμονες και στις οδηγίες τους. Ωστόσο, κι αυτοί οι ίδιοι έχουν πει ότι όλη αυτή η διαδικασία είναι ένα ρίσκο, ότι ελλοχεύει σ' αυτή ένα ρίσκο. Το θέμα είναι, λοιπόν, αν θα λαμβάνονται στην πράξη τα αναγκαία μέτρα προστασίας του κοινού.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, κύριε Υπουργέ, το Υπουργείο Δικαιοσύνης αιφνιδίασε τον νομικό κλάδο με την ανακοίνωση, πριν από λίγο καιρό, της μερικής επαναλειτουργίας των δικαστηρίων, χωρίς ουσιαστικά προπαρασκευαστικά μέτρα, χωρίς συγκεκριμένο ποιοτικό και ποσοτικό χρονοδιάγραμμα και χωρίς -κι αυτό είναι, νομίζω, το πιο σημαντικό όλων- προηγούμενη συνεννόηση με τους αρμόδιους και τους εμπλεκόμενους φορείς. Δίνεται μάλλον η αίσθηση, κύριε Υπουργέ, ότι όλη αυτή η κίνηση έγινε άρον-άρον, ώστε να ανοίξουν ουσιαστικά μόνο εκείνες οι υποθέσεις οι οποίες αφορούν στη διευκόλυνση των τραπεζών.

Από την αρχή της πανδημίας και με την έναρξη αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων, σας είχαμε επισημάνει τόσο τους κινδύνους όσο και τα προβλήματα σε έναν πολύπαθο χώρο που τον γνωρίζετε πάρα πολύ καλά. Τα δικαστήρια της χώρας, τα κτηματολογικά γραφεία και τα υποθηκοφυλακεία ανήκουν στους πλέον πολυσύχναστους χώρους και μάλιστα σε καθημερινή βάση, κάτι που καθιστά αυξημένη την πιθανότητα αύξησης εμφάνισης κρουσμάτων, αλλά και διάδοσης του COVID-19. Μην ξεχνάτε άλλωστε ότι ήδη πριν από τις 14-3-2020, που ουσιαστικά αναστάλη η λειτουργία τους, είχαν ήδη εκδηλωθεί κρούσματα κορωνοϊού τόσο στο Πρωτοδικείο της Αθήνας όσο και στο Πρωτοδικείο του Πειραιά. Η ανάγκη, λοιπόν, προφύλαξης των δικαστών, των δικαστικών υπαλλήλων, των δικηγόρων αλλά και του κοινού έρχεται να προστεθεί στα χρόνια προβλήματα της ελληνικής δικαιοσύνης.

Όλους αυτούς τους κινδύνους δεν τους επισημαίνουμε μόνο εμείς, κύριε Υπουργέ. Τους επισημάνουν οι δικαστές, οι ενώσεις τους, τους επεσήμανε και η ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων της χώρας.

Σήμερα σας ακούσαμε στο καθιερωμένο πλέον δελτίο των έξι να ανακοινώνουμε κάποια συγκεκριμένα μέτρα, όπως την υποχρεωτική χρήση μάσκας. Εγώ θα έλεγα ότι θα έπρεπε να εξετάσετε και τη δωρεάν παροχή στους εμπλεκόμενους εργαζόμενους φορείς εκεί πέρα. Είναι ένα ζήτημα που πρέπει να το δούμε. Επίσης, αναφέρατε την υποχρεωτική τήρηση αποστάσεων ασφαλείας. Βεβαίως, δεν ακούσαμε -και νομίζω ότι πρέπει να το σκεφτείτε- την ημερήσια απολύμανση ή την πολύ τακτική απολύμανση όλων των συγκεκριμένων χώρων.

Όμως, προκύπτουν πολύ σοβαρά θέματα, στα οποία θα θέλαμε απαντήσεις, όπως: Ποια συγκεκριμένα υγειονομικά προστατευτικά μέτρα προτίθεστε να πάρετε για τα δικαστήρια; Και σας το λέω, γιατί σήμερα μιλούσα με πολλούς συναδέλφους δικηγόρους, οι οποίοι μου είπαν ότι στη Δέγλερη υπήρχε σήμερα δικαστήριο σε αίθουσα ογδόντα τετραγωνικών μέτρων, όπου ήταν είκοσι πέντε παριστάμενοι δικηγόροι, εμπλεκόμενοι κ.λπ.. Εσείς σήμερα ανακοινώσατε ότι πρέπει να είναι ένα άτομο ανά δέκα τετραγωνικά μέτρα. Κάντε τη διαίρεση και καταλαβαίνετε όλοι τι συνωστισμός υπήρχε.

Ποια, λοιπόν, προετοιμασία υπάρχει από το Υπουργείο σας όσον αφορά τα συγκεκριμένα φαινόμενα, για να αποφευχθούν φαινόμενα συνωστισμού; Εγώ έχω την καταγγελία για σήμερα. Υπάρχουν, βεβαίως, καθημερινά. Τα είδαμε και τις προηγούμενες μέρες στα υποθηκοφυλακεία.

Και εδώ πέρα θέλω να σας ρωτήσω το εξής: Στα υποθηκοφυλακεία η επιτήρηση των μέτρων ουσιαστικά έχει ανατεθεί σε security για έναν μήνα. Τι θα γίνει μόλις παρέλθει αυτός ο μήνας; Αυτό το βλέπετε; Προφανώς ο COVID-19 δεν πρόκειται να φύγει σε έναν μήνα. Μακάρι να έφευγε, αλλά δυστυχώς δεν φαίνεται κάτι τέτοιο.

Το τρίτο ερώτημα που θέλω να σας καταθέσω είναι ποιες οδηγίες έχουν δοθεί από τον ΕΟΔΥ για την ασφαλή επαναλειτουργία των δικαστηρίων και κυρίως εάν αυτές οι οδηγίες έχουν δοθεί στους αρμόδιους, στους εμπλεκόμενους, στους εργαζόμενους, στους δικαστικούς, στους δικαστικούς υπαλλήλους, αν υπάρχει αυτή η ενημέρωση, αν υπάρχει όλο αυτό που πρέπει να γίνει από την μεριά του Υπουργείου.

Ο νευραλγικός χώρος της δικαιοσύνης βρίσκεται σε αναβρα-

σμό. Οφείλουμε -και οφείλετε, κύριε Υπουργέ- να τους αφουγκραστούμε, να εδραιώσουμε σχέσεις αμοιβαίου σεβασμού και διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς και να δράσετε τάχιστα για τη θεραπεία των όποιων λαθών και αρρυθμιών υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, η ερώτησή σας έχει όντως επίκαιρο ενδιαφέρον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ούτε συνεννοημένοι να ήμασταν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σωστά το είπατε και εσείς στην πρωτολογία σας. Μόλις πριν από τέσσερις ώρες ανακοινώσαμε με την αρμόδια εθνική επιτροπή τα βήματα επανεκκίνησης της δικαιοσύνης.

Ωστόσο, άκουσα μια κριτική σε μια βάση επιχειρημάτων τα οποία έχουν απαντηθεί με πολλούς τρόπους συγκεκριμένα, εμφατικά, σε πολλές ευκαιρίες που υπήρξαν στο άμεσο παρελθόν. Για ποιον αιφνιδιασμό, αλήθεια, μιλάμε; Όντως αποφασίσαμε να ανοίξουμε τα υποθηκοφυλακεία από τις 28-4. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αλλά για πείτε μου πού βρίσκεται ο αιφνιδιασμός, όταν από την αρχή της Μεγάλης Εβδομάδος εγώ ο ίδιος προσωπικά σε επαναλαμβανόμενες δημόσιες παρουσίες μου τόνιζα ότι μετά την Κυριακή του Θωμά θα εκκινήσει η λειτουργία των υποθηκοφυλακείων. Πού βρίσκεται ο αιφνιδιασμός, όταν εγώ ο ίδιος προσωπικά, μαζί με τον γραμματέα του Υπουργείου που βρίσκεται εδώ, ενημερώσαμε τον Πρόεδρο της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων τη Μεγάλη Δευτέρα για αυτή μας την πρόθεση; Πού βρίσκεται ο αιφνιδιασμός, όταν ενημέρωσα προσωπικά όλους τους προέδρους των ανωτάτων δικαστηρίων για τη συγκεκριμένη πρόθεση της Κυβέρνησης; Πού βρίσκεται ο αιφνιδιασμός, όταν ενημερώσαμε συγκεκριμένα όλους τους προϊσταμένους των υποθηκοφυλακείων, και των έμμισθων και των άμισθων; Πού βρίσκεται ο αιφνιδιασμός, όταν ενημερώσαμε τους δικαστικούς υπαλλήλους γι' αυτή μας την πρόθεση;

Κάποια στιγμή πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι βεβαίως, μπορεί να υπάρχει ένας δημόσιος διάλογος με μια αντιπαράθεση στη βάση κάποιων συγκεκριμένων επιχειρημάτων, που όμως σε μια πολύ δύσκολη εποχή πρέπει να ξεπερνάμε τη συντεχνιακή αντίληψη. Δεν θα πω μικροπολιτική αντίληψη, γιατί φαντάζομαι ότι δεν υπάρχει τέτοια στη μεταξύ μας συζήτηση. Αλλά αυτή τη συντεχνιακή αντίληψη, η οποία εδράζεται σε έναν συνδικαλισμό παλαιού τύπου -επιτρέψτε μου να πω- όταν υπάρχουν έκτακτες και ειδικές συνθήκες, όπως αυτές που ζήσαμε και εξακολουθούμε να ζούμε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, πρέπει να την ξεπερνάμε. Και πρέπει να την ξεπερνάμε με έναν γενναίο τρόπο, δείχνοντας το παράδειγμα στους Έλληνες πολίτες ότι η ελληνική πολιτεία είναι εδώ, είναι παρούσα δια των δικών της λειτουργιών και μπορεί ανά πάσα ώρα και στιγμή να το αποδεικνύει αυτό ικανοποιώντας βασικά τα αιτήματα των πολιτών και της κοινωνίας, γιατί δεν κάνουμε τίποτα παραπάνω από αυτό.

Δεν θα επεκταθώ για να σας πω πόσες και ποιες κοινωνικές ομάδες διαδηλώσανε με τον πλέον εμφατικό τρόπο την παρουσία τους στο προηγούμενο διάστημα που κάποιοι φρόντιζαν μόνο να δείχνουν ότι φοβούνται και να κρύβονται. Θα σας πω, όμως, ότι τουλάχιστον στο Υπουργείο Δικαιοσύνης έγκαιρα πήραμε τα μέτρα. Ουσιαστικά ήμασταν από τους πρώτους χώρους των δημοσίων λειτουργιών που λάβαμε τα συγκεκριμένα μέτρα και βεβαίως ήμασταν και ο πρώτος χώρος που επιτεθήκαμε ουσιαστικά το πρώτο βήμα της επιστροφής στην κανονικότητα.

Μετά την επανεκκίνηση της λειτουργίας των υποθηκοφυλακείων με τις αντίστοιχες λειτουργίες του πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου, αντιλαμβάνεστε -νομίζω ότι είναι γνωστό- ότι από μεθαύριο, από τις 6 Μαΐου επανέρχεται σε έναν μεγάλο βαθμό η κανονικότητα στη διοικητική δικαιοσύνη. Το έχουμε, όμως, προβλέψει με πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Οι δικηγόροι θα πρέπει να έχουν υποβάλει δήλωση ότι δεν επιθυμούν να εμφανιστούν στο ακροατήριο, προστατεύοντας με αυτόν τον τρόπο σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό και τους δικαστικούς λειτουργούς και τους δικαστικούς υπαλλήλους, τους ανθρώπους που εν πάση πε-

ριππώσει εμπλέκονται σ' αυτή τη διαδικασία. Βεβαίως, πρέπει να γνωρίζουμε όλοι ότι προβλέφθηκε, όπως σας είπα νωρίτερα, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου, η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής δήλωσης των διαδίκων, καθώς και η παράταση των προθεσμιών για τη νομιμοποίηση, την υποβολή υπομνημάτων. Όλα αυτά δημιουργούν μια βασική συνθήκη ασφάλειας, μιας και πλέον όλοι αναγνωρίζουμε την ανάγκη να περάσουμε, έστω και κάτω από αυτές τις περιέργες και ιδιαίτερες συνθήκες, στην ηλεκτρονική εποχή, στην ψηφιακή εποχή και για τη δικαιοσύνη.

Από εκεί και πέρα, όμως, ακολουθήσαμε ακριβώς τις οδηγίες που σε ειδική συνεδρίαση η αρμόδια επιτροπή για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού πρότεινε για τον χώρο της δικαιοσύνης και τις οποίες κάναμε γνωστές σε όλες τις διοικήσεις των δικαστηρίων.

Τι προβλέπεται; Προβλέπεται η χρήση μάσκας και η διάθεση του απολυμαντικού υγρού. Προβλέπεται η τήρηση της απόστασης ενάμισι μέτρου μεταξύ των προσώπων και προβλέπεται το να είναι ένα άτομο ανά δέκα τετραγωνικά μέτρα στους κλειστούς χώρους. Πώς εφαρμόζονται αυτές οι οδηγίες; Διά των προϊσταμένων των διοικήσεων των δικαστικών σχηματισμών σε κάθε δικαστήριο. Αντιλαμβάνεστε ότι υποχρέωση του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι να μεταφέρει τις συγκεκριμένες οδηγίες προσωπικής προστασίας προς τις αρχές, προς τους προϊσταμένους των δικαστηρίων και αυτοί από εκεί και πέρα έχουν την ευθύνη μαζί και με τα αρμόδια όργανα -εδώ θα σας πω ότι φροντίσαμε να έχουμε υπαλλήλους ιδιωτικής ασφάλειας σε όλα τα έμμισθα υποθηκοφυλακεία της χώρας και σε δέκα από τα μεγαλύτερα άμισθα, ακριβώς για να υπάρχουν οι συνθήκες τήρησης όλων των προϋποθέσεων της ατομικής προστασίας των ανθρώπων που προσέρχονται εκεί.

Όμως, βεβαίως, επαναλαμβάνω για άλλη μία φορά, ότι όλα αυτά έχουν να κάνουν με το πώς αντιλαμβάνεται και το πώς λειτουργεί η κάθε διοίκηση του κάθε δικαστηρίου, με τη συνδρομή προφανώς και της Δημοτικής Αστυνομίας και της Ελληνικής Αστυνομίας. Θα σας πω ότι ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου σε μία επίπονη προσπάθεια δική του και σε μία -αν θέλετε- συνεχή επικοινωνία τόσο με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη όσο και με την ΚΕΔΕ, καταφέραμε να πετύχουμε τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας και της Δημοτικής Αστυνομίας, προκειμένου να μην υπάρχει πρόβλημα στη λειτουργία όλων αυτών των φορέων.

Ταυτόχρονα, εξασφαλίσαμε όλες τις αναγκαίες πιστώσεις, ώστε να γίνονται οι απολυμάνσεις των κτηριακών εγκαταστάσεων. Οι απολυμάνσεις δεν είναι -αν θέλετε- έργο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Είναι κάτι το οποίο ζητούμε και βεβαίως, παρέχεται ως δυνατότητα στις διοικήσεις των δικαστηρίων. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτή είναι η πρακτική, η οποία ακολουθείται. Για να σας δώσω να καταλάβετε δεν είναι κάτι το οποίο επιβάλλει το Υπουργείο Δικαιοσύνης για το κάθε δικαστήριο, για το κάθε δικαστικό μέγαρο. Ανάλογα με τις συνθήκες που διαμορφώνονται, οι διοικήσεις, ο προϊστάμενος του δικαστηρίου προβαίνει στην απολύμανση του συγκεκριμένου χώρου, μιας και με ρωτήσατε για αυτό το συγκεκριμένο.

Βεβαίως, από εκεί και πέρα καταφέραμε να διανεμούμε όλα τα υγειονομικά υλικά, γάντια, μάσκες, απολυμαντικά υγρά με την ευγενική συμβολή των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Θέλω να ευχαριστήσω τα Ελληνικά Ταχυδρομεία μέσα από αυτή μας την επικοινωνία, γιατί σε μία δύσκολη στιγμή κατάφεραν να διανείμουν σε όλες τις εφετειακές έδρες το υγειονομικό υλικό που προμηθεύτηκε το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δίνοντας με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα σε όλους τους δικαστικούς σχηματισμούς της χώρας να μπορούν να λαμβάνουν τα μέτρα προστασίας που χρειάζεται.

Από εκεί και πέρα, αντιλαμβάνεστε κι εσείς το αντιλαμβάνομαι και εγώ, το αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι υπάρχει μία ανησυχία και ένας φόβος. Είναι ο φόβος και η ανησυχία που υπάρχει σε όλη την ελληνική κοινωνία. Με ανάδειξη της μοναδικής και θα έλεγα αδιαμφισβήτητης αξίας της ατομικής ευθύνης, πρέπει όλη η κοινωνία να κάνει τα επόμενα βήματα. Αν τηρούμε τα μέτρα προσωπικής προστασίας, τα οποία μας έχει υποδείξει ο ΕΟΔΥ και η αρμόδια επιστημονική επιτροπή για την αντιμετώπιση του κορω-

νοϊού, αν φροντίζουμε όλα αυτά να είναι μία καθημερινή πρακτική στη ζωή μας, τουλάχιστον εγώ καίτοι Υπουργός Δικαιοσύνης, ως γιατρός μπορώ να σας πω ότι θα περιορίσει σε αδιανόητα μεγάλο βαθμό την όποια πιθανότητα μετάδοσης του κορωνοϊού.

Δεν μένει, λοιπόν, παρά με ευθύνη, με μεγάλη προσοχή ο καθένας από μας ο κάθε δικαστικός λειτουργός, ο κάθε δικαστικός υπάλληλος, οι συλλειτουργοί της δικαιοσύνης, οι πολίτες που ενδεχομένως μετά από κάποιο χρονικό διάστημα θα χρειαστεί να προσέλθουν στους χώρους των δικαστηρίων, να τηρήσουμε απαρέγκλιτα τα μέτρα της ατομικής προστασίας. Σε αυτή την περίπτωση σας διαβεβαιώνω ότι δεν θα είναι ο χώρος της δικαιοσύνης ο χώρος που θα δημιουργεί πιθανότητες διάδοσης του κορωνοϊού.

Από και και πέρα θα επανέλθω για τις διαδικασίες για τις οποίες με ρωτάτε στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει η κ. Γιαννακοπούλου. Να τηρήσουμε τον χρόνο από εδώ και πέρα. Στην δική σας ερώτηση εννοώ, δεν εννοώ στην επόμενη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, το είπατε κι εσείς, υπάρχει εύλογη και μεγάλη ανησυχία για την επάνοδο στην κανονικότητα. Γι' αυτό ακριβώς καταθέσαμε αυτήν την ερώτηση. Διότι ζητάμε διαβεβαιώσεις για τις υγειονομικές δικλίδες. Και δεν θέλω να ερμηνεύσω τα λεγόμενά σας, ότι δηλαδή ουσιαστικά η συμμόρφωση προς τις οδηγίες, τις οποίες ανακοινώσατε σήμερα, είναι αποκλειστικά θέμα και έργο είτε των προϊσταμένων των δικαστηρίων είτε της ατομικής ευθύνης των συμμετεχόντων στις λειτουργίες της δικαιοσύνης και άρα, το Υπουργείο νίπτει τας χείρας του.

Γι' αυτό νομίζω πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί. Είδαμε εικόνες μεγάλου συνωστισμού και συγχρωτισμού. Το Υπουργείο οφείλει να έχει εποπτικό ρόλο απέναντι σε τέτοιου είδους συνθήκες και καταστάσεις και να παρεμβαίνει και να παρεμβαίνει δυναμικά όταν βλέπει ότι τα πράγματα παρεκκλίνουν από τον τρόπο τον οποίο πρέπει να γίνονται οι διαδικασίες, με βάση αυτά που λένε οι επιστήμονες.

Τώρα, βεβαίως, προφανέστατα εμείς είμαστε αρωγοί στην προσπάθεια επαναλειτουργίας των δικαστηρίων. Και αναγνωρίζουμε ότι η επ' αόριστον αναβολή της λειτουργίας τους θα πλήξει οικονομικά τόσο τους δικηγόρους όσο και συνολικά, αν θέλετε, την οικονομία κι αυτό ναι, έπρεπε να γίνει.

Εμείς αυτό που είπαμε, όμως, κύριε Υπουργέ, είναι ότι χρειάζεται πρώτα και πάνω από όλα να γίνεται κατόπιν συνεννόησης και διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς. Και σε αυτό το σημείο δράττομαι της ευκαιρίας, δεν μπορώ να μην το πω, κύριε Υπουργέ, βέβαια δεν ήταν αποκλειστικά δικό σας θέμα, ότι η Κυβέρνηση οφείλε να κινητοποιηθεί πιο άμεσα και πολύ πιο ουσιαστικά, όσον αφορά τα μέτρα στήριξης των δικηγόρων και βεβαίως, σε καμμία περίπτωση, με αυτή την απίστευτη παρωδία των voucher, που αναγκαστήκατε να πάρετε πίσω λόγω της γενικότερης κατακραυγής. Οι δικηγόροι είναι σίγουρα και αναμφίβολα ένας από τους κλάδους οι οποίοι πλήττονται πάρα πολύ άσχημα από όλη αυτή την κρίση.

Τώρα στα πλαίσια της νέας κανονικότητας που καλούμαστε όλοι ανεξαιρέτως να αντιμετωπίσουμε, είναι νομίζω απολύτως απαραίτητο να συνειδητοποιήσουμε ότι πρέπει να περάσουμε σε μία νέα εποχή όσον αφορά τον τομέα της δικαιοσύνης. Εμάς η πρότασή μας είναι η ενίσχυση του θεσμού της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, το e-justice που έφερε το ΠΑΣΟΚ πριν από χρόνια και που μέσω πλέον της πανδημίας του κορωνοϊού καθίσταται όχι απλά αναγκαίο να προχωρήσει με ταχύτατους ρυθμούς, αλλά είναι όρος φυσικής επιβίωσης και ευημερίας και για το χώρο της δικαιοσύνης και συνολικά για τη χώρα μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού).

Θα χρειαστώ μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, γιατί όλοι ούτως ή άλλως αυτό το καταχράστηκαν.

Τώρα προς την κατεύθυνση αυτή και πάντα με κριτική διάθεση αλλά και προτάσεις, διότι εμείς κάνουμε δημιουργική και εποικοδομητική αντιπολίτευση, εγώ θέλω να θέσω υπ' όψιν σας συγ-

κεκριμένα προβλήματα και θέλω να θέσω υπ' όψιν σας και πολύ συγκεκριμένες προτάσεις.

Αναφέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι από 1^{ης} Ιουνίου θα εκδίδονται τα ασφαλιστικά μέτρα, ουσιαστικά θα ξεκινήσει κανονικά η λειτουργία της δικαιοσύνης. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στα ασφαλιστικά μέτρα για παράδειγμα, υπάρχουν σαράντα με πενήντα πινακία καθημερινά. Το ερώτημα είναι -συγκεκριμένα πράγματα, συγκεκριμένη ερώτηση- τι ακριβώς διαδικασία θα ακολουθηθεί; Πού θα βρείτε τις αίθουσες; Ποια είναι η επί του πρακτέου πρόταση του Υπουργείου; Δεν είναι εύκολη λύση και υπάρχουν πολύ σοβαρά ερωτήματα από τη μεριά των δικηγόρων και όλου του δικαστικού χώρου.

Όσον αφορά πάλι την τακτική διαδικασία, υπάρχει ένας τεράστιος συνωστισμός ειδικά στις γραμματείες. Σας ακούσαμε σήμερα για την ηλεκτρονική κατάθεση των δικογράφων. Πρέπει να γίνει η ηλεκτρονική κατάθεση των δικογράφων παντού και σε όλες τις διαδικασίες. Θέλουμε αυτό να το συγκεκριμενοποιήσετε και να απαντήσετε επί του πρακτέου.

Ένα άλλο μείζον θέμα, το οποίο ανέκυψε όμως σήμερα και από την τοποθέτησή σας και θέλω παρακαλώ να το διευκρινίσετε, έχει να κάνει ουσιαστικά με αυτό το οποίο κατάλαβα και κατάλαβαν πολλοί από τον νομικό κόσμο, σχετικά με τις ανακοινώσεις και ουσιαστικά την κατάργηση της εμμάρτυρης απόδειξης στις ειδικές διαδικασίες. Παρακαλώ, λοιπόν, πολύ να μας διευκρινίσετε εάν χωρίς να έχετε κάνει προηγούμενη διαβούλευση με κανέναν από τους αρμόδιους λειτουργούς της δικαιοσύνης, τους δικαστικούς, τους δικηγόρους συλλόγους και τα λοιπά, εάν προχωρείτε σε μια τόσο τεράστια αλλαγή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας χωρίς προηγούμενη διαβούλευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό σίγουρα κύριε Υπουργέ, ήταν αιφνιδιαστικό. Αυτή σίγουρα ήταν αιφνιδιαστική ανακοίνωση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αν δεν υπάρχει συμφωνία, δεν λύνεται αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, αλλά θέλουμε να μας εξηγήσετε πώς έγινε και αν το συζητήσατε με κανέναν.

Τέλος, να κλείσω με το εξής: Έχουμε καταθέσει πάρα πολλές προτάσεις ως Κίνημα Αλλαγής. Δεν θα αναφερθώ, γιατί πιέζει ο χρόνος. Θα επιμείνω όμως στην ανάγκη -και κλείνω με αυτό κύριε Πρόεδρε και Κύριε Υπουργέ- στην ανάγκη να μετατρέψουμε την κρίση του κορωνοϊού σε μια ευκαιρία για ψηφιακή μετεξέλιξη της δικαιοσύνης, κάνοντας γενναία βήματα προς τα μπρος με προτάσεις σαφείς, ρεαλιστικές, άμεσα εφαρμόσιμες και πάντα, κύριε Υπουργέ -και αυτό το τονίζω- σε συνεννόηση και συνεργασία με τον νομικό κόσμο της χώρας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θέσατε πολλά θέματα και σας ευχαριστώ, γιατί θα μου δώσετε την ευκαιρία να απαντήσω. Δεν θα μπω σε μια λογική συνεχόμενων απαντήσεων, οι οποίες έχουν δοθεί σε έναν παρελθόντα χρόνο, αλλά θα προσπαθήσω να απαντήσω στα ουσιαστικά θέματα, τα οποία και εγώ νομίζω ότι αξίζει να τα επικοινωνήσουμε μέσα από τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Πρώτον, εκφράσατε την ανησυχία για την κατάργηση προφορικής διαδικασίας στις ειδικές διαδικασίες. Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο, αν δεν υπάρξει συναίνεση των διαδίκων. Αυτό θέλω να το ξεκαθαρίσουμε. Κι αυτό είπαμε ότι ούτως ή άλλως θα ισχύει μόνο μέχρι τις 31-8-2020 και αν φυσικά συμφωνούν και οι δύο πλευρές, άλλως δεν συζητάμε για κάτι τέτοιο. Όμως δεν μπορεί από τη μία πλευρά να ζητάμε να προστατέψουμε τους εργαζόμενους στο χώρο της δικαιοσύνης και από την άλλη πλευρά να ζητάμε οι διαδικασίες να επανέλθουν όπως πριν.

Για τα ασφαλιστικά μέτρα που με ρωτήσατε, η πρόνοια ξέρετε ποια είναι; Ότι δεν έχουμε ποινικά ακροατήρια, ότι για σχεδόν ένα μήνα από την έναρξη, ουσιαστικά από το άνοιγμα των διαδικασιών για τα ασφαλιστικά μέτρα, δεν θα έχουμε ποινικά δικα-

στήρια. Αίθουσες θα υπάρχουν, δυνατότητες θα υπάρχουν. Είναι θέμα διοικήσεως των δικαστηρίων.

Εγώ προσωπικά δεν αποποιήθηκα καμμία ευθύνη, για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα. Και πρέπει να ξέρετε ότι την πρώτη μέρα της επαναλειτουργίας των Υποθηκοφυλακείων, που είχαν αυτόν τον συνωστισμό που παρατηρήθηκε, τόσο ο γενικός γραμματέας όσο και η υπηρεσιακή γενική γραμματέας του Υπουργείου βρέθηκαν σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Αττικής, προκειμένου να βλέπουν τη διαδικασία και να προσπαθούν να βοηθήσουν με δικές μας παρεμβάσεις, όπως και εγώ ο ίδιος προσωπικά βρέθηκα στο χώρο της Ευελπίδων για να δω τις διαδικασίες λειτουργίας του πρωτοδικείου. Δεν είναι κάτι που το αφήσαμε στην τύχη ως λειτουργία.

Επίσης, θέλω να σας ξεκαθαρίσω και ότι αν πιστεύαμε ότι μετά από ενάμιση μήνα, με κλειστά υποθηκοφυλακεία, θα ανοίγαμε σε μία μέρα και θα πήγαιναν πέντε άνθρωποι χωρίς να υπάρχει συνωστισμός, μάλλον θα ζούσαμε σε μία άλλη πραγματικότητα και το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Ξέρουμε πού βρισκόμαστε, ξέρουμε τι ζούμε, ξέρουμε τι ακριβώς συμβαίνει.

Η ουσία βέβαια από εκεί και πέρα, κυρία συνάδελφε, είναι ότι όντως αυτή την περίοδο -και εδώ νομίζω ότι πρέπει κανείς να δει ένα πολύ σημαντικό και ενδιαφέρον στοιχείο στην όλη εξέλιξη- καταφέραμε να προωθήσουμε πολλές, μα πολλές από τις διαδικασίες που αφορούν στο e-justice, στην ηλεκτρονική δικαιοσύνη. Μερικές φορές -πρέπει να το ομολογήσουμε- ενδεχομένως η ίδια η ανάγκη μάς αναγκάζει να κινηθούμε με γρηγορότερους ρυθμούς.

Εγώ προσωπικά, από την πρώτη στιγμή που βρέθηκα στη θέση του Υπουργού Δικαιοσύνης, υποστήριξα όλο το σχεδιασμό που αφορούσε στην ηλεκτρονικοποίηση της δικαιοσύνης και μάλιστα είχαμε προωθήσει και τη δεύτερη φάση του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης πολιτικών και ποινικών υποθέσεων, αλλά και όλα τα άλλα ζητήματα που αφορούσαν στην ψηφιακή απομαγνητοφώνηση, στην ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα διοικητικά δικαστήρια και σε διαδικασίες οι οποίες προφανώς ωθούσαν την ίδια τη διαδικασία της δικαιοσύνης σε μία άλλη εποχή, σε μία πιο εξελιγμένη εποχή.

Από εκεί και πέρα αυτό που θα ήθελα να γνωρίζετε είναι ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει υλοποιήσει τη δυνατότητα συνενδρίασης συλλογικών οργάνων των φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα με τηλεδιάσκεψη, μέσω της υπηρεσίας τηλεδιάσκεψης epresence.gov.gr. Έχει παράσχει τη δυνατότητα τηλεργασίας μέσω υπηρεσίας ασφαλούς απομακρυσμένης πρόσβασης για τους υπαλλήλους χρήστες των εφαρμογών του ΟΣΔΔΥ-ΠΠ, από την ΟΔΕ του έργου μέσω των υποδομών του έργου.

Η ίδια διαδικασία δίνεται ως δυνατότητα και για τους υπαλλήλους της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ταυτόχρονα υπάρχει η δυνατότητα τηλεργασίας μέσω υπηρεσίας απομακρυσμένης πρόσβασης σε όλους τους δημόσιους φορείς, που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ, με μηδενικό κόστος για τους προσεχείς τρεις μήνες από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Και βεβαίως, το πλέον σημαντικό, είναι ότι μέσω της δικτυακής πύλης του έργου ΟΣΔΔΥ-ΠΠ της πρώτης φάσης, η οποία βεβαίως αφορά στα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια Αθηνών- Πειραιώς- Θεσσαλονίκης και Χαλκίδας, καθώς και στον Άρειο Πάγο και την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, παρέχεται σε πολίτες και δικηγόρους, μέσω της ψηφιακής πύλης του έργου και χρησιμοποιώντας τα προσωπικά διαπιστευτήρια του «TaxiNet», η δυνατότητα ηλεκτρονικής αίτησης για την έκδοση πιστοποιητικών από τα ειρηνοδικεία του έργου, το Πρωτοδικείο Πειραιά και το Εφετείο Πειραιά.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δίνει επίσης τη δυνατότητα σε πολίτες και δικηγόρους να παραλαμβάνουν ηλεκτρονικά τα πιστοποιητικά για τα οποία έχουν καταθέσει ηλεκτρονική αίτηση, μέσω της παραπάνω δικτυακής πύλης και βεβαίως να σας πω ότι η παραπάνω δυνατότητα αφορά τουλάχιστον το σύνολο των πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων της πρώτης φάσης των ΟΣΔΔΥ-ΠΠ και αφορά πιστοποιητικά περί μη δημοσίευσης ή μη διαθήκης, περί μη αποποίησης κληρονομιάς, περί μη προσβολής- αμφισβή-

τησης κληρονομικού δικαιώματος, ενώ πιστεύουμε ότι στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου θα έχουμε την έκδοση ΚΥΑ, με την οποία περίπου ογδόντα πιστοποιητικά, που εκδίδουν οι δικαστικές αρχές, θα μπορούν οι πολίτες να τα ζητούν μέσα των ΚΕΠ.

Είναι μία πολύ σημαντική εξέλιξη που θέλω να πιστεύω ότι θα βοηθήσει συνολικά το χώρο της δικαιοσύνης, να κάνει τα απαραίτητα βήματα προς την ψηφιακή εποχή και να δώσει τη δυνατότητα μιας ασφαλούς κατά βάσιν εργασίας σε ζητήματα τα οποία αποτελούσαν καθημερινότητα και ενδεχομένως θα δημιουργούσαν κινδύνους διάδοσης της πανδημίας, σχεδόν στο σύνολο των εμπλεκόμενων εργαζομένων στο χώρο της δικαιοσύνης.

Επαναλαμβάνω, είναι μια δύσκολη εποχή και πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι στις δύσκολες εποχές όλοι πρέπει να καταθέσουμε τον καλύτερό μας εαυτό στην προσπάθεια να στηρίξουμε μια συνολική προσπάθεια που κάνει η πατρίδα μας, προκειμένου να ξεπεράσει μια κρίση, όπως αυτή της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ξέρω ότι υπάρχουν ανησυχίες. Το αντιλαμβάνομαι. Πρέπει όμως όλοι να καταλάβουμε ότι προχωρώντας και αναδεικνύοντας αυτά που μπορούμε ως δυνατότητα να αξιοποιήσουμε, επαναλαμβάνω, μέσα από την απόλυτη τήρηση των μέτρων προσωπικής προστασίας που προτείνονται από την αρμόδια εθνική επιτροπή και μέσα, αν θέλετε, από ένα παιδαγωγικό παράδειγμα, το οποίο πρέπει να δείξουμε προς όλη την ελληνική κοινωνία, θα καταφέρουμε να κερδίσουμε μία πραγματικά δύσκολη μάχη και για την πατρίδα μας και για την κοινωνία μας και για τους Έλληνες πολίτες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τελευταία είναι η δεύτερη με αριθμό 635/26-4-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Κυκλάδων Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Φραγκίδη προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Ζωτική η ανάγκη ύπαρξης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου στήριξης και επανεκκίνησης του τουρισμού».

Κύριε Φραγγίδη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι αλήθεια ότι ζούμε σε μια δύσκολη περίοδο. Με την πανδημία του κορωνοϊού, η οποία συνιστά μια υγειονομική κρίση, όλοι έχουμε μεγάλο προβληματισμό. Και αν δεν απαντηθεί σύντομα αυτή η υγειονομική κρίση από την ιατρική είτε με το εμβόλιο είτε με τα φάρμακα, τότε είναι σίγουρο ότι θα οδηγήσει ίσως στη μεγαλύτερη μεταπολεμική οικονομική και κοινωνική κρίση.

Ο τουρισμός, ξέρουμε όλοι μας, ότι είναι βασικός πυλώνας της οικονομίας στην Ελλάδα. Πλήττει όμως βάνουσα και ο τουριστικός κόσμος βιώνει μεγάλη αγωνία και αβεβαιότητα. Οι προβλέψεις για τον κλάδο είναι εξαιρετικά δυσόινες.

Οι πρώτες εκτιμήσεις για το 2020 κάνουν λόγο για μείωση τουλάχιστον 60% σε επίπεδο αφίξεων στην Ελλάδα και πτώση 60% με 70% σε επίπεδο τουριστικών εσόδων. Μόνο τις πρώτες δεκαετίες, με την πανδημία του κορωνοϊού, τα ξενοδοχεία κατέγραψαν απώλειες 522 εκατομμύρια ευρώ από ακυρώσεις δωματίων και συνεδρίων.

Επίσης, το πρώτο δεκαπενθήμερο του Απριλίου οι αγγελίες για πωλήσεις ξενοδοχείων έχουν περάσει τις εκατόν δέκα τρεις και μόνο στην Αθήνα ο αριθμός υπερβαίνει τα πενήντα ξενοδοχεία. Ξέρουμε επίσης ότι περισσότερα από τρεις χιλιάδες ξενοδοχεία δεν θα ανοίξουν το 2020, λόγω χαμηλής πληρότητας και υψηλού λειτουργικού κόστους.

Η τουριστική σεζόν στην καλύτερη περίπτωση θα είναι τρίμηνη, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος. Όσες όμως επιχειρήσεις ανοίξουν, είναι βέβαιο ότι θα αναγκαστούν να λειτουργήσουν με λιγότερο προσωπικό. Παράλληλα, έχουμε κατάρρευση αεροπορικών εταιρειών και προβλήματα επιβίωσης ακόμα και μεγάλων tour operators.

Ο ανταγωνισμός θα είναι σκληρός και ο κίνδυνος, επίσης, αφελληνισμού των τουριστικών επιχειρήσεων είναι υπαρκτός. Οι επιχειρήσεις δε δορυφόροι του τουρισμού, που εξαρτώνται δηλαδή σε μεγάλο βαθμό από αυτόν, θα οδηγηθούν σε μαρασμό.

Σύμφωνα δε με μελέτες του ΞΕΕ και του ΣΕΤΕ, οι τουριστικές επιχειρήσεις για να επανεκκινηθούν, θα χρειαστούν κεφάλαια κί-

νησης ύψους περίπου 1,8 δισεκατομμυρίου ευρώ. Μια τέτοια κατάσταση, καταλαβαίνετε, είναι βέβαιο ότι θα οδηγήσει εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους στην ανεργία και τις επιχειρήσεις σε κατάρρευση.

Φυσικά η πορεία του τουρισμού θα εξαρτηθεί και από τα υγειονομικά κριτήρια, την ασφάλεια δηλαδή στις μετακινήσεις, την πορεία της πανδημίας στο εσωτερικό και στις άλλες χώρες, τα οποία σε μεγάλο βαθμό δεν εξαρτώνται από εμάς.

Υπάρχουν, όμως, ενέργειες που είναι στο χέρι μας να γίνουν, όπως η θέσπιση ρεαλιστικών πρωτοκόλλων υγιεινής λειτουργίας των επιχειρήσεων και η οργάνωση του εσωτερικού τουρισμού που έχουν αργήσει δραματικά. Η καθυστέρηση στην αντίδρασή σας είναι πάρα πολύ μεγάλη. Το θέμα του κοινωνικού τουρισμού έπρεπε ήδη να είχε συζητηθεί.

Η Κυβέρνηση εν όψει της επικείμενης έναρξης της σεζόν οφείλει να παρουσιάσει άμεσα ένα ολοκληρωμένο σχέδιο στήριξης και επανεκκίνησης του τουρισμού. Μέχρι σήμερα, παρά τα αποσπασματικά μέτρα και τις εξαγγελίες, δεν γνωρίζουμε αν υπάρχει πλάνο για την επόμενη μέρα. Αυτό είναι και το πρώτο μου ερώτημα, κύριε Υπουργέ, αν υπάρχει πλήρες σχέδιο και ποιο είναι αυτό.

Το δεύτερο ερώτημά μου αφορά τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις του κλάδου. Είναι αδήριτη η ανάγκη να υπάρξει προστασία των εργαζομένων στον τουρισμό, να ενισχυθεί η ρευστότητα και η ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων. Σε ποιες, λοιπόν, ενέργειες προτίθεστε να προχωρήσετε για να το πετύχετε αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ): Ο Υπουργός Τουρισμού κ. Θεοχάρης έχει τον λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ (Υπουργός Τουρισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Χαίρομαι πάρα πολύ για την ευκαιρία που μου δίνετε, κύριε Φραγγίδη, με αυτή την ερώτηση να μιλήσουμε για το μέλλον του ελληνικού τουρισμού και χαίρομαι διότι ρωτάτε για το μέλλον κυρίως, δηλαδή κάνετε μια προσπάθεια σοβαρής και ευπρόσδεκτης κριτικής, γιατί φυσικά πρέπει να μιλήσουμε για τις ενέργειες εκείνες που πρέπει να γίνουν, ώστε να έχουμε μια ουσιαστική επανεκκίνηση του ελληνικού τουρισμού.

Ρωτάτε αν υπάρχει πλάνο και θα σας απαντήσω φυσικά και ευθέως ότι υπάρχει πλάνο και θα σας δώσω και τους άξονες πάνω στους οποίους θα κινηθούμε.

Όμως, θα ήθελα πριν από αυτό να αφιερώσω το περισσότερο μέρος της πρωτολογίας μου στο παρελθόν, στις ενέργειες που έχουν γίνει διότι δεν είναι όλοι σας εσάς, δεν ασκούν όλοι καλόπιστη κριτική για το τι έχει κάνει και για το αντανακλαστικά έχει δείξει αυτό το Υπουργείο και αυτή η Κυβέρνηση στις ενέργειές της για να στηρίξει τη μεγάλη αυτή βαριά βιομηχανία, όπως συνηθίζουμε να λέμε, του ελληνικού τουρισμού.

Επιγραμματικά, λοιπόν, θα πω με δυο λόγια: τρέξαμε πρώτα να προσαρμόσουμε τη λειτουργία του ίδιου του Υπουργείου στη νέα πραγματικότητα με βάρδιες, τηλεργασία, μετακίνηση όλων των συστημάτων του στο λεγόμενο Cloud, ώστε να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε απομακρυσμένα και με βάρδιες, γιατί οι άνθρωποί μας καταλαβαίνετε ότι κατά τη διάρκεια της επιδημιολογικής κρίσης δεν μπορούσαν να λειτουργήσουν. Το Υπουργείο πρέπει να είναι εκεί να στηρίζει. Είναι η καρδιά της στήριξης του ελληνικού τουρισμού. Θα παραδώσουμε ένα ψηφιακό Υπουργείο μετά το τέλος αυτής της κρίσης.

Δεύτερον, από την πρώτη στιγμή είχαμε ενημέρωση, συνεργασία, δράση για την προσαρμογή της αγοράς και για τη βοήθειά της σε αυτή την πρωτόγνωρη κρίση. Καταλήξαμε σε ένα τετραψήφιο ο οποίος ήταν εν υπνώσει. Τον πλήρωνε το Υπουργείο Τουρισμού όλα αυτά τα χρόνια και δεν έκανε τίποτα. Ήταν απλώς χρήματα που πληρώνονταν στις εταιρείες τηλεπικοινωνίας.

Σήμερα ο τετραψήφιος αυτός ο αριθμός απαντάει στις ερωτήσεις του Έλληνα ξενοδόχου, του Έλληνα επιχειρηματία, του Έλληνα εργαζόμενου και φυσικά του οποιουδήποτε έχει μια απορία που έχει σχέση με τον τουρισμό. Και θα είναι η καρδιά της στήριξης και της υποστήριξης του τουρίστα ο οποίος θα είναι εδώ και αυτό το καλοκαίρι και τα επόμενα, γιατί έτσι εμπνέει εμ-

πιστοσύνη στους ανθρώπους που έρχονται, όταν στη δύσκολη στιγμή έχουν κάπου να ρωτήσουν.

Ανοίξαμε τα ξενοδοχεία για τις κοινωνικές ανάγκες, ενώ φυσικά το Υπουργείο Υγείας έδωσε αρχικά την εντολή να κλείσουν όλα τα ξενοδοχεία και έπρεπε να γίνει ένας μαραθώνιος για να στηρίξουμε. Μέχρι και σήμερα κοιτάμε να δούμε πόσα επιτρέψουμε στους αναπληρωτές να πάνε στα νησιά τους, να πάνε στις απομακρυσμένες περιοχές και να μπορούν να μείνουν για να προσφέρουν τις υπηρεσίες στα παιδιά μας.

Τρίτον, πήραμε μέτρα στήριξης προς όλους τους εργαζόμενους που στηρίχθηκαν, όπως οι ξεναγοί, οι εποχικοί, οι μόνιμοι υπάλληλοι, οι επιχειρηματίες οι οποίοι στηρίχθηκαν και αυτοί. Ιδιαίτερα στις μικρές επιχειρήσεις μέχρι και είκοσι άτομα πήραν και αυτή τα 800 ευρώ. Η ρευστότητα των επιχειρήσεων με τις επιταγές, τα φορολογικά και άλλες διευκολύνσεις τις οποίες δώσαμε, ακόμα και τα μισθώματα, η αναστολή εργασίας, τα δάνεια στις τράπεζες είναι μια σειρά από πράγματα τα οποία έγιναν τώρα κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Θέλω να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ που το χρωστάω στην άσογη συνεργασία που είχαμε σε όλα τα συναρμολογία Υπουργεία καθημερινά με το Εργασίας, με το Οικονομικών, με το Ανάπτυξης, με το Μεταφορών, το Ναυτιλίας και όλα τα Υπουργεία που είχαν κάποιον λόγο και κάποια αρμοδιότητα που χρειαζόταν.

Τέταρτον, όσον αφορά την προβολή της χώρας, όχι μόνο να σταματήσει η προβολή η οποία για πρώτη φορά ξεκίνησε τόσο νωρίς κι έπρεπε να τρέξουμε να τη σταματήσουμε, αλλά με μια παγκόσμια πρωτοτυπία και καινοτομία μέσα στην καρδιά της κρίσης, η χώρα μας κατάφερε να βοηθήσει και αυτή η ίδια στην αντιμετώπιση του κορωνοϊού, με μια κίνηση το #Greecefromhome που βρήκε και παγκόσμια αναγνώριση και βρήκε κιόλας τη μεγαλύτερη αναγνώριση που μπορεί να έχει κάποιους μιμητές και σε άλλες χώρες αμέσως μετά από εμάς.

Και τέλος, τη διεθνή διάσταση του προβλήματος την αναγνώρισα και ενεργοποιήθηκα αμέσως. Πιέσαμε για την αλλαγή της στάσης της Κομισιόν. Σας θυμίζω τις δηλώσεις της Πρόεδρου της Κομισιόν ότι δεν πρέπει να προγραμματίσουμε τις διακοπές μας φέτος. Βέβαια και με τη δικιά μας σθεναρή στάση, ακόμα και με δημόσιες συνεντεύξεις στις Βρυξέλλες, βοηθήσαμε ώστε να αλλάξει στάση η Κομισιόν και να μιλάμε σήμερα για μια task force του τουρισμού στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να μιλάμε για τις έξυπνες λύσεις τις οποίες θα μπορούμε να δούμε.

Στη σύνοδο των Υπουργών Τουρισμού καταφέραμε να πιέζουμε για την τοποθέτηση του voucher, μια προσπάθεια που εδώ την περάσαμε με πράξη νομοθετικού περιεχομένου και πρωτοβουλία του Υπουργείου μας, ώστε να μπορέσουμε να στηρίξουμε τους Έλληνες επιχειρηματίες, γιατί δεν υπάρχει η δυνατότητα της ρευστότητας για να γυρίσουν στο εξωτερικό όλες αυτές οι προκαταβολές που έχουν δοθεί.

Χτίζουμε και χτίζαμε συμμαχίες συνυπογράφοντας κοινά κείμενα για το μέλλον του τουρισμού στην Ευρώπη με τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Κύπρο, τη Μάλτα, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία. Συμμαχίες που θα είναι πολύτιμες την επόμενη μέρα για να μπορέσουμε να αναπτύξουμε και να ανοίξουμε τα σύνορα, όπως πρέπει να γίνει.

Και φυσικά ήμασταν ενεργοί στο Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού του ΟΗΕ και με την ομάδα διαχείρισης της κρίσης στην οποία είμαι ενεργό μέλος, αλλά και με μια ιδιαίτερη task force που δημιούργησα εγώ ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού με εννιά άλλες χώρες στην Ευρώπη για να μπορέσουμε να συμβουλευόμαστε και τα κράτη-μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επόμενη μέρα.

Η επόμενη μέρα, λοιπόν, μέσα από αυτές τις δράσεις φαίνεται πως σχηματοποιείται ήδη, με ένα πλάνο ισχυρής δράσης, γιατί ήδη μετά από εντολή του Πρωθυπουργού έχει σχηματιστεί και εσωτερικά και διυπουργικά μια ομάδα κρούσης για να φέρει αυτό το πλάνο σε υλοποίηση. Θα δώσω περισσότερα στοιχεία στη δευτερολογία μου.

Και πάλι πρέπει να ευχαριστήσω τα Υπουργεία που δουλεύουν νυχθημερόν και τον ΕΟΔΥ, τους ειδικούς του, για τα οικονομικά πρωτόκολλα μαζί μας, με την κοινή ομάδα με το Υπουργείο Τουρισμού και φυσικά θα έχουμε τις ανακοινώσεις στο χρόνο τους.

Όμως θα μπορέσω να πω γι' αυτό το πλάνο δράσης που θα στηρίξει τον ελληνικό τουρισμό στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ): Κύριε Φραγγίδη, πριν πάρετε τον λόγο, νομίζω ότι όλοι μαζί πρέπει να ευχαριστήσουμε τους εργαζόμενους στη Βουλή που σήμερα ήταν μια πολύ δύσκολη μέρα και έμειναν τόσο αργά μαζί μας.

Κύριε Φραγγίδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ: Υπομονή ακόμη πέντε, δέκα λεπτά και θα τελειώσουμε. Τους ευχαριστούμε πραγματικά.

Κύριε Υπουργέ, σας άκουσα με προσοχή και ειλικρινά δεν θέλω να σας βοηθήσω με αυτά που είπατε και αυτά που κάνατε μέχρι τώρα. Όμως η κατάσταση στον τουρισμό και την οικονομία είναι εξαιρετικά κρίσιμη και τα αντανάκλαστικά μας πρέπει να είναι πολύ γρήγορα. Δεν φτάνουν αυτά τα πράγματα. Ανοίγει ο τουρισμός ή έπρεπε να είχε ανοίξει και δεν ξέρουν πάρα πολλοί τι πρέπει να κάνουν.

Μέχρι στιγμής, λοιπόν, η Κυβέρνηση δεν έχει καταφέρει να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες του χώρου και δεν έχει παρουσιάσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη στήριξη και επανεκκίνηση του τουρισμού που να στοχεύει σε τρία πράγματα, δηλαδή στο τουριστικό προϊόν, στους εργαζόμενους και στις επιχειρήσεις.

Αυτό που επικρατεί στον τουριστικό κόσμο εν όψει της έναρξης της σεζόν είναι σύγχυση, αβεβαιότητα και ανασφάλεια. Δεν ξέρουν πώς θα λειτουργήσουν και αν θα λειτουργήσουν τις επιχειρήσεις τους. Απουσιάζει η πρόβλεψη για ενιαία και ρεαλιστικά πρωτόκολλα υγιεινής και ασφαλούς λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων. Μιλάμε για πρωτόκολλα στα οποία θα χρειαστεί να εκπαιδευτούν όλοι, ιδιοκτήτες, εργαζόμενοι και πελάτες. Οι όροι δε επανελειτουργίας που έχουν ανακοινωθεί για δύο μέτρα απόσταση και τέσσερα άτομα σε κάθε τραπέζι, για τις περισσότερες τουριστικές περιοχές και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι μη ρεαλιστική. Συνεπάγεται χαμηλές πληρότητες, δυσανάλογο κόστος λειτουργίας, μείωση προσωπικού ή ελαστικοποίηση της εργασίας.

Από την άλλη, οι μεγάλοι ξενοδοχοί έχουν κάνει σαφές ότι περιμένουν συγκεκριμένα και ασφαλή πανευρωπαϊκά πρωτόκολλα για το ταξίδι και για τα ξενοδοχεία, πριν ανοίξουν κάποιο από τα ξενοδοχεία. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν πρόκειται να ανοίξουν ούτε σύντομα ούτε όλα τα ξενοδοχεία και οι επιχειρήσεις, συνυπολογίζοντας τα θέματα της υγιεινής ασφάλειας των νέων μέτρων και του κόστους λειτουργίας, θα αποφασίσουν.

Η πρώτη αγορά που αναμένεται να επανακάμψει είναι η εσωτερική, αφού απουσιάζει ο μεγάλος υγειονομικός κίνδυνος λόγω της καλής πορείας με την πανδημία του κορωνοϊού και δεν θα υπάρχει εξάρτηση από εξωτερικούς παράγοντες.

Έπρεπε ήδη να είχατε έτοιμα προγράμματα εσωτερικού και κοινωνικού τουρισμού. Αλήθεια, τι εμποδίζει τη συνεννόηση μεταξύ των Υπουργείων ή με το Υπουργείο Εργασίας για να προχωρήσουν αυτά -το ίδιο ισχύει και για τον εναλλακτικό τουρισμό- όφελος για τους ταλαιπωρημένους πολίτες της χώρας, αλλά και για άμεση τόνωση της οικονομίας και της απασχόλησης, επιμύηση της τουριστικής περιόδου, ανάδειξη προορισμών και αειφορία;

Αντ' αυτού, έχουμε μόνο ανακοινώσεις. Παίζετε συνεχώς το επικοινωνιακό παιχνίδι, χωρίς όμως ουσία. Η ραχοκοκαλιά του ελληνικού τουρισμού είναι οι εργαζόμενοι και οι επιχειρήσεις, κυρίως οι μικρομεσαίες. Χρειάζεται, λοιπόν, η στήριξη της πολιτείας για να μην οδηγηθούμε σε απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας. Για να αποφύγουν το λουκέτο και για να μπορέσουν να είναι ανταγωνιστικές, απαιτούνται περαιτέρω γενναία μέτρα από την πλευρά της πολιτείας στην κατεύθυνση της μείωσης των φορολογικών συντελεστών και, ειδικά, του ΦΠΑ και της ενίσχυσης της ρευστότητας. Αλήθεια, γιατί δεν ανακοινώσετε τη μείωση του ΦΠΑ; Μήπως περιμένετε ο κύριος Πρωθυπουργός να το κάνει αυτό;

Το Κίνημα Αλλαγής έχει σαφείς προτάσεις γι' αυτά. Ενδεικτικά θα αναφέρω τα εξής: μηδενική προκαταβολή φόρου για το 2020 και αναστολή πληρωμής οφειλών, μείωση ΦΠΑ στην εστίαση και διαμονή για τις τουριστικές επιχειρήσεις για δύο χρόνια, κατάρ-

γηση τέλους διανυκτέρευσης για δύο χρόνια, επάνοδος του μειωμένου ΦΠΑ στα νησιά του Αιγαίου, παροχή χαμηλότοκων δανείων με κρατική εγγύηση και άλλες.

Γι' αυτόν τον λόγο, το Κίνημα Αλλαγής, αφού έλαβε υπ' όψιν του όλα τα δεδομένα και γνωρίζοντας τη σπουδαιότητα της λειτουργίας του τουριστικού κλάδου, καταθέτει σήμερα -και το καταθέτω στα Πρακτικά- ένα εθνικό σχέδιο εξόδου του τουρισμού από την κρίση, πιστεύοντας ότι, επιτέλους, όλοι πρέπει να ενεργοποιηθούμε και η Κυβέρνηση πρέπει άμεσα να αντιδράσει με σχέδιο εθνικής εμβέλειας και όχι μόνο με υποσχέσεις ή με λόγια.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Φραγγίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο χρόνος των ασκήσεων επί χάρτου έχει τελειώσει και πρέπει να το αντιληφθείτε, κύριοι της Κυβέρνησης, γιατί αλλιώς, δυστυχώς, οι εικόνες και τα αποτελέσματα στον τουρισμό θα είναι πάρα πολύ αρνητικά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Φραγγίδη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ (Υπουργός Τουρισμού): Κύριε Φραγγίδη, λέτε ότι δεν θέλετε να με αδικήσετε, αλλά μας εγκαλείτε που δεν έχουμε σχέδιο. Μπορείτε να μου βρείτε μία ευρωπαϊκή χώρα που έχει σχέδιο και έχει ανακινήσει ένα; Έχετε συνειδητοποιήσει ότι είμαστε στην πρωτοπορία και ότι άλλες ευρωπαϊκές χώρες αυτή τη στιγμή προτρέπουν τους πολίτες τους να μη μετακινούνται;

Έχουμε την πολυτέλεια να κάνουμε αυτή τη συζήτηση γιατί η Κυβέρνησή μας πήρε γρήγορα τις αποφάσεις, όταν ψιθυρίζατε στην Αντιπολίτευση γιατί κλείνει τα καρναβάλια. Παίρναμε πολύ γρήγορα τις υγειονομικές αποφάσεις και είμαστε εδώ σήμερα και μπορούμε να έχουμε την πολυτέλεια να συζητάμε για την οικονομία.

Σας είπα, λοιπόν, ότι έχουμε ήδη πλάνο και αυτό το πλάνο είναι συμφωνημένο και με τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ: Καταθέστε το, κύριε Υπουργέ!

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ (Υπουργός Τουρισμού): Σας το λέω. Γι' αυτό είμαι εδώ. Σας είπα ήδη από την πρωτολογία μου ότι σήμερα μου δίνετε την ευκαιρία να πω τους συγκεκριμένους άξονες δράσης αυτού του πλάνου, που ήδη αναπτύσσεται και ξεδιπλώνεται. Η ομάδα διαχείρισης κρούσης για την επανεκκίνηση του τουρισμού ξεκίνησε εδώ και δεκαπέντε μέρες και οριστικοποιεί πια τα αποτελέσματά της.

Θα σας πω τους συγκεκριμένους άξονες δράσης για να ξεκινήσει ο ελληνικός τουρισμός. Όμως, πριν από αυτούς θα βάλω έναν αστερίσκο. Δεν θα συγκρίνουμε τη φετινή χρονιά με την περσινή. Δεν θα υπάρξει καμμία χώρα στον κόσμο η οποία θα λειτουργήσει με τους ίδιους όρους που λειτουργούσαμε πέρυσι. Αυτό ισχύει για την υγιεινή, αυτό ισχύει και για την οικονομία.

Οι άξονες δράσης, λοιπόν, είναι οι εξής: Πρώτον, υπάρχει ο υγειονομικός άξονας για τα πρωτόκολλα. Προχωράμε και ετοιμάζουμε πρωτόκολλα και νέους τρόπους λειτουργίας για τα ξενοδοχεία, για τις μαρίνες, για το yachting, για κάθε μία δραστηριότητα, για τις μεταφορές με τα τουριστικά λεωφορεία, στα αεροπλάνα, στα πάντα.

Είναι ρεαλιστικά; Είναι ρεαλιστικά. Μπορώ να σας το πω. Θα τα συζητήσουμε οριστικά και με την Υγειονομική Επιτροπή, γιατί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας βάζει, φυσικά, πρώτα την υγεία των πολιτών. Όμως, θα έχουμε τέτοιους όρους, ώστε να μη θέσουμε σε κίνδυνο ούτε την υγεία των πολιτών μας ούτε τη φήμη των προορισμών μας ούτε φυσικά την υγεία των φιλοξενούμενων που θα μας επιλέξουν, όταν και εφ' όσον μπορέσουμε να ανοίξουμε τα σύνορά μας.

Ο πρώτος άξονας, λοιπόν, είναι αυτός. Σας ανακοινώνω ότι στις 8 Μαΐου οι ομάδες εργασίας του Υπουργείου Τουρισμού, μαζί με τον ΕΟΔΥ, θα είναι έτοιμες με όλα τα υγειονομικά πρωτόκολλα, ώστε να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους. Αυτό το ξέρουν ήδη οι κοινωνικοί εταίροι. Το ξέρει το ΞΕΕ, το ξέρει ο ΣΕΤΕ. Συνεπώς

έχουμε ήδη κινηθεί προς αυτή τη διαδικασία για την οποία μιλάτε.

Ήδη περιμένουμε και από τον ΣΕΤΕ -ο ίδιος το έχει ανακοινώσει- ότι θα είναι και αυτοί έτοιμοι στις 11 Μαΐου με αντίστοιχες προτάσεις, ώστε να μπορέσει εκείνη την εβδομάδα να γίνει μία εντατική διαβούλευση και να είμαστε από τις πρώτες χώρες που θα μπορέσουν να κάνουν αυτήν την οριστικοποίηση του πρωτοκόλλου. Ήδη, είχα σήμερα συνομιλία με δύο ευρωπαϊκές χώρες -δεν θα πω τα ονόματά τους- οι οποίες μας ζήτησαν, μόλις είμαστε εμείς έτοιμοι στις 8 Μαΐου, να τους δώσουμε έστω και σε draft μορφή, για να μπορέσουν να διαμορφώσουν και εκείνοι τις απόψεις τους.

Ήδη, η Κομισιόν περιμένει και από μας τις δικές μας σκέψεις. Συνεργαζόμαστε μαζί τους, ώστε να διαμορφώσουμε και την ευρωπαϊκή σκέψη σε αυτό το επίπεδο. Δεν θα περιμένουμε, όμως, την Ευρώπη, εάν η Ευρώπη δεν είναι έτοιμη να προχωρήσει. Εμείς οφείλουμε στον ελληνικό τουρισμό, οφείλουμε στον επαγγελματία του τουρισμού, οφείλουμε στους Έλληνες πολίτες να είμαστε έτοιμοι.

Ο δεύτερος άξονας είναι ο οικονομικός. Ετοιμάζονται πολύ συγκεκριμένα και πολύ κοστολογημένα πακέτα, τα οποία και αυτά θα παρουσιαστούν αυτήν την εβδομάδα. Οριστικοποιούμε τη δουλειά με το Υπουργείο Οικονομικών, με το Υπουργείο Ανάπτυξης και με το Υπουργείο Εργασίας, που είναι τα κύρια Υπουργεία. Αυτά τα πακέτα κινούνται σε τρεις κατευθύνσεις. Θα στηριχθούν οι εργαζόμενοι που δεν θα απορροφηθούν. Πρέπει να αναγνωρίσουμε την οικονομική πραγματικότητα. Η ζήτηση δεν θα είναι αρκετή για να μπορέσουμε να απορροφήσουμε όλους τους εργαζόμενους. Εσείς μιλήσατε με κάποια νούμερα. Σας λέω και εγώ ότι πράγματι τα νούμερα δεν θα είναι θετικά για εμάς, αλλά και για καμμία χώρα.

Οι εργαζόμενοι, λοιπόν, που δεν θα απορροφηθούν θα στηριχθούν από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Οι επιχειρήσεις που θα ανοίξουν και θα είναι παρούσες σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία δουλεύοντας και στηρίζοντας το ελληνικό τουριστικό προϊόν θα στηριχθούν από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Τέλος, η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού προϊόντος θα στηριχθεί και αυτή από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Περιμένετε, όμως, ανακοινώσεις τη στιγμή που είμαστε στην πρώτη μέρα της άρσης των μέτρων. Είμαστε στη δεύτερη φάση της κρίσης. Η πρώτη φάση της κρίσης ήταν ο πλήρης περιορισμός για να μπορέσουμε να την καλύψουμε υγειονομικά.

Η δεύτερη φάση της κρίσης είναι η σταδιακή άρση των μέτρων και των εσωτερικών περιορισμών, για να δούμε εάν όλα αυτά τα οποία έχουμε σχεδιάσει θα δουλέψουν στην πράξη και αν θα έχουμε συνθήσει όλοι τον νέο τρόπο ζωής, ώστε να μην χρειαστεί να τα πάρουμε πίσω. Και μόνο αν δεν τα πάρουμε πίσω, θα μπορέσουμε να πάμε και να ανακοινώσουμε τα μέτρα για τον ΦΠΑ και όλα αυτά που λέτε, τα οποία και εμείς φυσικά κοστολογούμε. Όμως, όταν σήμερα απαγορεύονται οι πτήσεις, τι να σου κάνει ο ΦΠΑ; Όσο ΦΠΑ και να υπάρχει, απαγορεύεται να πετάξεις.

Ο τρίτος άξονας είναι ο διπλωματικός. Ο ελληνικός τουρισμός θα είναι έτοιμος να υποδεχθεί τουρίστες. Αν, όμως, η γερμανική κυβέρνηση, η ισραηλινή κυβέρνηση, η ρωσική κυβέρνηση και η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών βάζουν σε καραντίνα όσους επιστρέφουν από τη χώρα μας, τότε δεν θα έρθει κανένας τουρίστας. Δεν θα έρθεις εδώ δέκα μέρες για να καθίσεις δεκατέσσερις μέρες στο σπίτι σου. Χρειάζονται διπλωματικές κινήσεις. Επαναλαμβάνω ότι αυτή τη στιγμή πολλές χώρες είναι ακόμα σε κατάσταση αντιμετώπισης του υγειονομικού τους κινδύνου, τον οποίο δεν έχουν θέσει στην κατάσταση στην οποία θα ήθελαν και άρα δεν έχουν τη δυνατότητα να συζητήσουν. Ωστόσο, υπάρχουν χώρες που συζητούν. Ήδη ομάδες εργασίας δουλεύουν με συγκεκριμένες χώρες για να μπορέσουμε να ανοίξουμε τα σύνορά μας το συντομότερο δυνατό. Όμως, δεν μπορούμε και να αναγκάσουμε κάποιον να το κάνει. Εάν μία κυβέρνηση φοβάται υγειονομικά, δεν μπορεί να την αναγκάσεις να ανοίξει τα σύνορά της προς εμάς.

Θα έχουμε, λοιπόν, το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα από αυτή

τη διαδικασία και ήδη κινούμαστε σε πολλαπλά επίπεδα. Τέτοια είναι φυσικά ο εσωτερικός τουρισμός, φυσικά ο οδικός τουρισμός, που είναι πιο ασφαλής, τουλάχιστον στο μυαλό των περισσότερων, μετά ο χαμηλής και μεσαίας απόστασης αεροπορικός τουρισμός και, τέλος, ο αεροπορικός τουρισμός των μακρινών προορισμών.

Όσον αφορά τον εσωτερικό τουρισμό, φυσικά θα παρθούν μέτρα και ήδη αναβιώνουν τόσο τα προγράμματα του Υπουργείου Τουρισμού, όπως το πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους», όσο και τα προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας, γιατί είχαν ατονήσει, καθώς τα τελευταία χρόνια δεν υπήρχαν κονδύλια. Συνεπώς πρέπει να κάνουμε μία διαδικασία διαπραγμάτευσης για να βρεθούν αυτά τα κονδύλια.

Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε το εξής: Πρώτον, ο εσωτερικός τουρισμός είναι γύρω στα 2 δισεκατομμύρια σε σχέση με τα 18 δισεκατομμύρια που έρχονται από το εξωτερικό -είναι πάρα πολύ μικρός- δεύτερον, δεν φέρνει ούτε ένα ευρώ συνάλλαγμα -ουσιαστικά ανακυκλώνει την ελληνική οικονομία- τρίτον σε συνθήκες αρνητικής αποταμίευσης ουσιαστικά δεν θα βοηθήσει τόσο πολύ την αύξηση του ΑΕΠ και απλώς θα μετακυλήσει καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών. Χρειάζεται και πρέπει να ενισχυθεί χάριν της τουριστικής βιομηχανίας, αλλά δεν είναι πανάκεια. Ο εσωτερικός τουρισμός δεν είναι ο μοχλός, η κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης. Είναι η μεταφορά πόρων από άλλες οικονομικές δραστηριότητες της χώρας στην τουριστική βιομηχανία, η οποία όμως πρέπει να στηριχθεί μέχρι να ανοίξουν οι πτήσεις και κυρίως με την επέκταση της τουριστικής περιόδου στο τέλος.

Ο τέταρτος άξονας είναι η προβολή της χώρας. Μετά το «Greece from home», θα έχουμε έτοιμη τις επόμενες εβδομάδες μία νέα καμπάνια η οποία για πρώτη φορά θα μπορέσει να είναι μία εθνική καμπάνια μακριά από παραφωνίες και ερασιτεχνισμούς, εφόσον σήμερα έχουμε τη δυνατότητα να έχουν σταματήσει όλοι να διαφημίζουν. Έτσι, με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουμε να στηρίξουμε την προβολή της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ (Υπουργός Τουρισμού): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε και ζητώ συγγνώμη και από τους υπαλλήλους που έχουν περάσει αυτή τη δύσκολη μέρα. Ωστόσο, καταλαβαίνετε ότι αυτή η μέρα είναι το ίδιο δύσκολη για όλους μας. Όμως, είναι μία πολύ καλή ευκαιρία να συζητήσουμε θεσπικά αυτά τα θέματα στη Βουλή. Ξέρετε πολύ καλά ότι εμένα ο σκοπός μου δεν είναι να κάνω ανακοινώσεις από τα κανάλια. Σέβομαι τον ρόλο της Βουλής και πρέπει οι ανακοινώσεις αυτές να γίνονται θεσμικά από αυτό εδώ το Βήμα, από το Βήμα της Βουλής.

Πρέπει να γίνουν επαφές, λοιπόν, με τους tour operators και με τα διεθνή μέσα, ώστε να μπορέσουμε να κρατήσουμε τη χώρα μας σε πρώτη επαφή. Θα αφήσω τα λόγια του seo της «ΤVI» στη Γερμανία στο «SPIEGEL» το Σάββατο ο οποίος είπε ότι «εμείς θέλουμε να δουλέψουμε με χώρες οι οποίες κάνουν κάτι για να ξαναφέρουν τουρίστες πίσω και να ενεργοποιήσουν τον τουρισμό, όπως η Ελλάδα -πρώτη πρώτη- Πορτογαλία, Κύπρος» και δεν αναφέρει άλλη χώρα μόνο τις Βαλεαρίδες τα νησιά από την Ισπανία. Έχω εδώ το άρθρο στα γερμανικά, αν θέλετε για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Τουρισμού κ. Θεοχάρης (Χάρης) Θεοχάρης καταθέτει το προαναφερθέν άρθρο το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κλείνω, λοιπόν. Αυτό το πλάνο έχει αρχή έχει μέση, έχει τέλος, έχει όραμα. Είναι ένα πλάνο το οποίο θα επιτρέψει να κάνουμε αυτή την κρίση τη μεγαλύτερη ευκαιρία του ελληνικού τουρισμού γιατί θέλουμε να είμαστε οι πρώτοι στην Ευρώπη που θα ανακάμψουν, οι πρώτοι που θα εμπνεύσουν εμπιστοσύνη σε όσους επιλέξουν να έρθουν στη χώρα μας, οι πρώτοι που θα αξιοποιήσουν το προσωρινό κενό χάριν της ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, ώστε να μπορέσουμε και εμείς να ξανασυσταθούμε ως χώρα μέσα από τον τουρισμό.

Όχι, λοιπόν, λόγια αλλά δουλειά και όχι απλή δουλειά, δουλειά που παράγει έργο και όχι απλό έργο, αλλά έργο που φέρνει αποτελέσματα. Βάζουμε όμως έναν μεγάλο αστερίσκο: Η χώρα μας

με αυτό το πλάνο, που θα το υλοποιήσουμε, θα είναι έτοιμη να αξιοποιηθεί και την τελευταία ευκαιρία να υπάρξει τουρισμός σε παγκόσμιο και ιδιαίτερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, χωρίς μπροσπίσω, χωρίς πισωγυρίσματα, χωρίς να αμφιταλαντεύσεις. Όμως εάν όλοι μας δεν τηρήσουμε τους υγειονομικούς κανόνες, αν η χώρα μας ή άλλες χώρες γυρίσουν πίσω και δεν μπορούμε υγειονομικά να πάρουμε τη ζωή μας και να την επιστρέψουμε σε κάποιας μορφής κανονικότητα, φυσικά και εμείς θα περιμένουμε να μας δοθεί το πράσινο φως από αυτούς οι οποίοι είναι ειδικοί και θα δώσουμε τη σκυτάλη στους υγειονομικούς και σε αυτούς που αντιμετωπίζουν τα θέματα της υγείας.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας βάζει τον άνθρωπο μπροστά, τις αξίες και τηρούμε αυτά που έχουμε πει από την αρχή. Πρώτα, λοιπόν, η υγεία και μετά όλα τα άλλα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων. Άφησα τον καθέναν να εκφράσει τη γνώμη του με άπλετο χρόνο όπως θα είδατε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.44' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 5 Μαΐου 2020 με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία: συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ